

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnih prejemih
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Čredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan zvečer izvenredni nadležje in praznika.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 24—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 650	četrt leta 600
na mesec 230	na mesec 200

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znatna Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Milijoni poldejo.

Dunaj, 5. febr.

V vojnem odseku avstrijske delegacije se je večeraj streljalo s težkimi topovi. Pod poveljstvom barona Schönaicha, skupnega vojnega ministra, je poskusila vlada ugnati nekoliko se zoperstavlajočega nasprotnika — zdravi razum ljudskih zastopnikov v odseku, ki se še ni mogel spoprijazniti s kričečim nesoglasjem vladinega postopanja, ki v parlamentu odklanja »oziroma na slabe finance« vse nujne ljudske potrebe — v delegaciji pa hoče sipati nesčete milijone vojnemu molohu.

Ni ga argumenta, ki bi dovolj upravičeval to kričečo disonanco — zato je bilo treba na mesto logike postaviti — bluff. In tako so nastopili večeraj štirje najvišji državni dostojanstveniki in eden za drugim je streljal med vedno bolj zmedene delegate z novimi milijoni, eden za drugim je presenečal odsek z vedno gorostasnejšimi perspektivami.

V pol ure se je posrečilo baronu Schönaichu naračunati prestrašenim delegatom polmilijardi vojaški kredit, v par minutah je fin. minister dr. Meyer izpovedal svoje litanije — da je našel v raznih skritih kotičkih državne blagajne še nekaj pozabljenih grošev, s katerimi bomo lahko vsaj za leto poplačali — obresti kolosalnega pumpa za vojne izdaje. In grof Montecuccoli je končno po znanem nemškem »wenn schon, denn schon« — tudi priznal končne cilje mornariške reforme, katerih konsekvence bodo sicer nove, velike, trdno oklopljene ladje, pa tudi nove velike luknje v žepih avstrijskih davkoplačevalcev.

Vladni listi poudarjajo, da je v prej tako slabo razpoloženem vojnem odseku po večerajšnjih govorih nastal preobrat in da se vojni upravi posrečilo razne Tomaže prepričati — »N. Fr. Presse« obeša baronu Schönaichu celo terezijanski križec za hrabrost, s katero je večeraj zmagal v delegaciji. Nepristranska poročila pravijo, da je celotni sprejem vojaških zahtev faktično že zagotovljen, da niti Poljaki, niti Nemci, niti krščanski socijalci ne govorijo več o potrebi »črtanja« — kratko, uspeh večerajšnjih govornikov je popolen, baron Schönaich in grof Montecuccoli sta velika reformatorja državne obrambe, junaka, ki vodita armado in mornarico po-

mlajeno in utrjeno v blestečo bodočnost — delegaciji ne preostaja drugega, kakor da v občudovalnem spoštovanju poje: Amen.

Govora skupnega vojnega ministra barona Schönaicha in mornariškega poveljnika grofa Montecuccoli sta nad vse zanimiva za to, ker prvič razpravljata nekoliko določnejše o onih velikih vprašanjih, ki tvorijo vsebino avstrijske vojne reforme.

Baron Schönaich je večeraj povedal, da je generalni štab izdelal operat za obrambno reformo, po kateri bi bilo za reorganizacijo armade potrebno na tekočih rednih izdajah letno 120 milijonov, na enkratnih izdajah 355 milijonov, skupaj torej skoro pol milijarde kron. Avstrijska in ogrska vlada s temi horentnimi zahtevami niste mogli soglašati, ter je morala vojna uprava zmanjšati svoje zahteve tako, da se sune redni vojni proračun v teku prihodnjih petih let zvišati za sto milijonov kron, enkratna izdaja pa sme znašati tudi le sto milijonov.

Vojni minister se je tudi precej obširno bavil z nameravano uvedbo dveh letne vojaške službe ter je podal v glavnih obrisih skicirano sliko te velike vojne reforme, ki bi mogla biti izvedena najprej z oktobrom 1912.

Prezrenčna služba bo po tem reformnem načrtu skraćena pri večini vojakov na 2 leti; le pri kavaleriji, jahajoči artileriji in pri voj. žrebčarjah bo znašala tudi v bodoče 3 leta. Razven tega bodo tudi podčastniki v kolikor bo to v interesu zadostnega podčastniškega števila potrebno služili 3 leta. Oni vojniki, ki bodo služili več kot dve leti bodo nekoliko odškodovani s tem, da bo njih rezervna in črnovojna dolžnost primerno skrajšana ter jim bodo tudi glede vojaških vaj dovoljene posebne ugodnosti.

Vojaške vaje bodo reformirane: pri dveletni službi bodo obstojale 4. voj. vaje, ki bodo obsegale skupaj 14 tednov (sedaj 16 tednov); oni ki bodo služili 3 leta bodo imeli le 11 tednov voj. vaj. Nobena vojaška vaja ne bo smela presegati 28 dni.

Glede pravice do enoletnega prostovoljstva odpade dosedanj takozvan intelligenčni izpit, vse drugo ostane pri starem.

Glede nastopa prezenčne službe bodo omogočene razne olajšave: onim, ki se učijo kake obrti ali umetnosti bo mogoče dovoliti, da odložijo nastop prezenčne službe do jeseni 24. leta. Onim, ki imajo pravico do enoletnega prostovoljstva, bo mogoče nadaljšati ta odlog tudi čez 24. leto.

Dosedanji pomen žrebanja odpade, v bodoče se bodo čez potrebno število nabrani rekruti odkazali nadomestni rezervi na podlagi njihovih rodinskih in stanovskih razmer.

Ce se uvede dveletna služba bo treba zvišati rekrutni kontingent za 54.000 mož, toda tudi brez uvedbe dveletne službe bo v prihodnjih letih treba zvišati kontingent za 24.700 mož.

Stroški, ki bi bili s to novo reformo združeni, znašajo na tekočih izdajah 64-8 milj. ter 74-9 milj. K enkratne izdaje.

Mornariški poveljnik grof Montecuccoli je poudarjal, da izvedba mornariške reforme ne pomenja le enkratne izdaje 312 milj. za dreadnoughte — temveč, da zahteva tudi veliko zvišanje rednega mornariškega proračuna: treba zvišati število moštva, oficirjev in inženirjev od 14.000 na 17.000 do leta 1916 in na 20.000 do 21.000 mož v poznejših letih, z drugimi besedami: dosedanji proračun se bode stopnjeval od 68 milj. kron na 80 milj. kron v letu 1916. Če računamo k tem rednim izdatkom delne zneske dreadnoughtovega kredita 312 milj. znaša za bodoča leta mornariški proračun ca. 125 milj. kron!

K temu pa pride, da naši dreadnoughti seveda ne bodo grajeni na večne čase: življenska doba teh velikih ladij znaša le 20 let, pri manjših ladjah 15 let, pri torpednih čolnih 12 let. Treba torej skrbeti za potrebne vsote, iz katerih se bodo pokrivali izdaje za obnovo flote, ne da bi bilo zopet treba izrednih kreditov. V ta namen je treba letno pripravi vsaj 20 milj. kron — kar zviša mornariški budget na 145 milijonov!

Od kod ta denar vzeti? Finančni minister, ki je prav brezskrbno privolil v vse to kolosalne zahteve, ve danes le toliko, da bo letos mogoče se par milijonov izpresti — seveda na škodo drugim socialnim gospodarskim in kulturnim potrebam — kaj pa bo prihodnja leta? Za to vprašanje ima kratak in enostaven odgovor: uvedba novih davkov.

Volilno gibanje.

V polnem teku je volilno gibanje in vsa napredna gospodarska, politična in posvetna društva tekmujejo, da posredujejo volilecem resnico o stremljenjih naših nasprotnikov, ki bi radi dobili občinsko upravo v svoje roke, da bi uživali potem sadove mnogoletnega naporega dela dose-

danjega naprednega občinskega sveta in svojevoljno in brezobzirno izkoriščali Ljubljano in meščanstvo v svoje strankarske in sebične namene. Tako so se vršili večeraj kar trije shodi, ki so imeli namen seznaniti volilce z nakanami klerikalcev.

Napredno gospodarsko in posvetno društvo za Krakovo in Trnovo je imelo svoj shod v Fröhlichovi gostilni na Trnovskem pristanu. Dobro obiskani shod je otvoril predsednik društva g. Smoleter v kratkih besedah očrtal namen vseh takih shodov nato pa podal besedo deželnemu poslancu g.

dr. Trillerju,

ki se je bavil v svojem temeljitom govoru z izjavo bivšega klerikalnega poslanca Josipa Mandlja.

Veliko zadoščenje je dobila napredna stranka s tem, da je izšlo iz klerikalnih vrst priznanje, da so bila vsa izvajanja naprednih poslancev po raznih shodih popolnoma in do pičice resnična. Vedno so poudarjali napredni poslanci, da je delovanje klerikalne S. L. S. v deželnem zborni pogubno, in ravno to sodbo je izrekel tudi bivši klerikalni posl. Mandelj. Dočim pa so izlivali klerikalci cele golide gnojnice na napredne poslance po svojih ljubljanskih listih, so ti isti listi molčali kakor grob, ko je odložil njih pristaš Mandelj svoj mandat ker mu vest ni pripuščala sodelovati pri odiranju in brezvestnem izkoriščanju dežele. V svojih ljubljanskih listih se ti poštenjaki niso upali blatiiti svojega pristaša, pač pa so to storili po štajerskih listih, in ta gonja, ki so jo vprizorili klerikalci po izvenkranskjih listih, je napotila Mandljo, da je izdal v svojo osebnost obrambo letak »zakaj sem odložil mandat«, ki se do pičice vjema z izvajanjem naprednih poslancev.

Govornik se bavi z izvajanjem bivšega klerikalnega poslanca Mandlja in jih primerja z izvajanjem naprednih poslancev na raznih shodih. Po Mandljevih besedah je položaj dežele naravnost obupen, dočim so govorili napredni poslanci vedno zelo tolerantno le o slabem stanju deželnih financ. Mnogo oostrejša se je njegova sodba, kakor pa so sodili o položaju napredni poslanci. Koncem svojih izvajanj se dotakne govornik vprašanja hidroelektrične centrale na Gorenskem. Pet milijonov hočejo porabiti klerikalci za to centralo, izkušnja pa nas uči, da je ta vsota veliko prenizka. Na Nižjeavstrijskem so imeli za deželno električno centralo tudi proračunjenih 5 milijonov, predno pa se je začela centrala delati, so preko-

račili za to centralo proračun za cele 3 milijone in za desetletja bo centrala celo v tako industrijalni deželi, kakor je Nižjeavstrijsko, pasivna. Koliko bolj pasivna bi bila taka električna centrala na Kranjskem, kjer niti predpogojev ni za uspevanje takega centralnega zavoda. Vsaka hidroelektrična centrala pa potrebuje rezerve v obliki parne centrale in za to bi bila klerikalcem jako po godu ljubljanska elektrarna, ki prinaša sedaj mestu na leto 60.000 do 70.000 K čistega dobička.

Govornik se spominja potem še obrtne šole, ki se je zlasti po zaslugi in prizadevanja bivšega občinskega svetnika Röhla zgradila v tem okraju. Tudi denar za zgradbo mostu čez Ljubljanico v tem okraju je že zbran in čaka le občinskega sveta, ki bo vedel ta denar prav obrniti.

Za dr. Trillerjem je govoril deželni odbornik g.

dr. Tavčar.

Pred velikim vprašanjem stojimo volilci za ljubljanski občinski svet. Pri tem pa je treba izpregovoriti tudi nekaj besed o točki, o kateri se je do sedaj le zelo malo govorilo. Napačno bi bilo misliti, da prinaša občinsko svetovalstvo s seboj bogve kakih udobnosti, napačno bi bilo si predstavljati občinsko svetovalstvo kot kako razkošje, trudapolno delo čaka svetovalce, ki bodo prevzeli obično v svoje roke in zato je umestno, da v kratkem začrtamo

naš program.

Pri gospodarstvu mesta se je ozirati, kolikor mogoče na vse dele mesta, tako, da bo vsak del mesta primerno sodeležen dobrot mestnega gospodarstva.

Zvezda vodnica mestnega gospodarstva pa bode štedenje in zopet štedenje. Časi so taki, da bode morala prihodnja večina v mestnem svetu vse drugače postopati, nego postopa — klerikalna večina, v dež. zbornici. To se pravi prihodnja večina v mestni zbornici morala si bode dvakrat in trikrat ogledati vsak vinar prej kot ga izda! Tudi se na polju mestnega gospodarstva ne bo smela prenašati nobena diktatura. Stranka, ki bo imela krmlilo v rokah, bode v celoti odgovorna za vsak gospodarski projekt. S takimi projekti se ne bo smelo upati bruhiti naenkrat na dan; prej nego se to zgodi, morala bo večina resno in temeljito posvetovati se o takih projektih, da postane odgovorna večina, ne pa posamezne osebe!

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

V refektorju so bili zbrani očetje, sedeli so okrog dolge mize in napeto pričakovanje se jim je čitalo raz obzore. Skozi zamrežena okna je sijalo sonce v širokih pramenih in risalo po tleh velike štrikotne lise. Težek je bil zrak v refektorju in dišalo je po vlažnosti.

Prior pater Silverij je sedel sključen v svojem naslonjaču vrh mize, na njegovi desni strani je sedel razvite dolge pole. Sedeli so tu še pater Joahim in je imel pred seboj ter Avgustin in Ciril, pater Caharija in pater Hilarij, Fortunat in Bernard, pater Cefirin in Nikomed, Fabijan in Polikarp in najmlajši, pater Anzelm. Zraven Anzelma in patra Caharije pa je sedel Ivan Steberski. Skrbni poln je bil njegov pogled in čelo ubrano v težke gube.

»Libera nos a malo,« je zapel akord pod obokanim stropom.

»Amen,« je odgovorilo zategnjeno in svečano.

Začela se je preiskava. Dolga in grozna je bila obtožba, ki jo je čital pater Joahim. Bled in bledejši od trenutka do trenutka je prihajal Ivanu obraz. Vzburila se mu je gotovost, da je za vselej uničeno vse njegovo upanje. Bral je to raz obzore zbranih očetov, slisal je svojo obsodbo iz trdo poudarjenih besed obtožnice. Obtožen krivoverstva in čarovništva pred forum fanatičnih in babjevernih kartuzijanov! Brezupnost se je polastila Ivana in s široko odprtimi očmi je zrl topo pred se na mizo.

»Ni res, grozna laž je!« je vzkliknil komaj slšno, ko je končal pater Joahim.

»Dokaži svojo nedolžnost,« je pristavil prior Silverij.

»Kdo me dolži teh prokletstva vrednih dejanj?« je vprašal Ivan in tresel se mu je glas notranje razburjenosti.

»Dolži te obtožba,« mu je odgovoril pater Joahim.

»A kdo me je ovadil?« je vprašal Ivan dalje in pritajena jeza se je čula v njegovih besedah.

»Za to ne skrbi, obdolžitve ni neutemeljena,« se je oglašil zopet pater Joahim. »Ali nisi želel, da bi se

smeli duhovni poročiti, in da bi zamenjali tako nebeško blaženost s posvetno razuzdanostjo?«

»Ni to razuzdanost, če občuje človek z ljubljeno ženo,« je ugovarjal Ivan odločno. »Bog ni ustvaril človeka, da bode sam, ni mu dal čuvstva in poželjenja, da bi jih zatajil. Ne zahteva, da se bori oni z izkušnjami in trpi peklenske muke, ki jim ni kos. Kdor se čuti dovolj močnega, naj zataji svojo človeško naravo, od slabejših tega ne zahtevajte!«

»Ti nisi zadovoljen z naredbami cerkve?« je zarohnel pater Joahim.

»Dajte mi posestvo mojega brata, ki mi gre po vseh posvetnih in vseh večnih postavah, in odpovedati se hočem duhovskemu stanu. Kot veren služabnik in branitelj vam hočem služiti, a odvzemite mi breme, ki ga ne morem nositi.«

»Smele so tvoje besede in velik greh pred bogom. Srečnega bi se moral čutiti, da smeš stati v vrstah božjih služabnikov, a strahopetno je tvoje srce, in na posvetnem vise tvoje misli! Zamenjal bi nebeško kraljestvo za posvetno blago,« je žalostno pokaral pater Silverij Ivana.

»Kakor Judež Iškarijot si, tudi on je bil služabnik božji in je prodal svojega mojstra za trideset srebrnikov. Grozan kakor je bil njegov ko-

nec, bo tudi tvoj!« je pristavil pater Joahim.

»Anathema sit!« se je oglašil pater Bernard.

»Anathema sit!« je ponovil pater Joahim.

»In ne priznavaš sam, da si ugrabil Elahovim hlapcem Ribičeva dekleta?« je nadaljeval pater Joahim in brala se mu je sveta jeza raz obraz.

Ježno se je dvignil Ivan s svojega sedeža. »Nisem otrok, s katerim lahko delate po svoje, kakor se vam zljubi. Zbrali ste se tu, kakor bi hoteli soditi o meni, prisvajate si pravice, ki vam ne pristojajo in posebno pater Joahim se vede, kakor bi bil on postavljen za sodnika mojim dvajanjem. Tirajte me pred vicedomsko sodišče v Ljubljano, kateremu edinemu sem dolžan odgovorjati, vam pa, kakor ste zbrani tu ne odgovorjam več ker nimate pravice staviti na mene vprašanja.«

Ves rdeč v lica je skočil po konci pater Joahim. »Čelo cerkvenim ukrepom se upaš ustavljati!« se je zadril, da se mu je glas izprevrغل.

»Ti nisi cerkev!« mu je odvrnil Ivan.

Preplašen in s tresočo roko se je dotaknil prior Silverij Joahima. »Prav ima Ivan Steberski,« mu je zašepnil na uho »dodati ga moramo vicedomskemu sodišču.«

»To ne gre, vlačiti cerkvene zadeve v javnost!« se je ujezil pater Joahim.

»Star sem, in razburjenje mi škodi,« se je obrnil prior Silverij do patrov »prepuščajmo patru Joahimu, da vodi zborovanje.« Obrnil se je in s počasnimi koraki se je bližal vratom.

»Tudi jaz nimam ničesar več opraviti z vami,« je menil Ivan in krenil proti izhodu.

»Držite ga!« je zapovedal pater Joahim in že sta ga prišla Caharija in Anzelm vsak na eni strani ter posadila nazaj na stol.

Prior Silverij je stopil sključen skozi vrata na hodnik, v refektoriju pa je vladalo nepopisno razburjenje. Nadaljevali so preiskavo.

Tiho je sedel Ivan in ni odgovorjal na nobeno vprašanje.

»Odvežem ti jezik!« je zagrozil pater Joahim in se zlobno nasmejalo. »Pokliči dva brata, da ga zvežeta in potem doli z njim v mučilnico!« je zapovedal pater Joahim Anzelm.

V brezmejni grozi so se razširile Ivana oči, skočil je s stola in hotel pobegniti, a že so ga zgrabile zopet trde pesti in tlačale nazaj na stol. »Vragovi ste!« je kričnil v obup. Joahim pa se mu je zlobno smehljalo.

(Dalje prihodnja.)

Kakemu gospodarskemu programu nas sili pred vsem tudi klerikalna večina, v deželni zbornici, katere glavna napaka je, da ne pozna vrednosti denarja, in da živi v veri, kakor bi ji denarja nikdar zmanjkati ne moglo.

Ker pa je Ljubljana v deželi prvi davkoplačevalni faktor, se nam ne sme očitati, da je naša dolžnost pri agitaciji za mestne volitve molčati o deželnem gospodarstvu, češ, da to gospodarstvo Ljubljane ničesar ne briga. Nasprotno je resnica: nikdo v deželi ni na slabem deželnem gospodarstvu toliko prizadet, kakor ravno Ljubljana. Za pregrehe deželnega dvorca dela Ljubljana pokoro. Zatorej pa je naša dolžnost, da odpiramo Ljubljancem oči, in ne bojimo se zamere niti pri dr. Lampetu, niti pri pl. Sukljuetu. Največja nevarnost sedanjemu rodu preti iz deželnega gospodarstva, kakor so ga klerikalci že deloma dosegli, in kakor ga namera vajo doseči. Kar so dosegli, je izkazano v proračunu za leto 1911, ki izkazuje primanjkljaja 1.200.000 K. Kakor svetli Krištof so, ki nosijo skalo tega ogromnega deficita skozi palud deželnega gospodarstva.

Dasi so že tako obloženi, pa ne mislijo na to, kako bi si prej omenjeno breme olajšali; naši klerikalci hočejo k skali na na rami priložiti še druge skale. Zatorej je tisto, kar ta gospoda namerava, nevarnejše od tistega, kar je dosegla, to je od deficita 1.200.000 K.

Dokaz za to so cestni zakon, in nova dežena posojila, zlasti melioračno posojilo v znesku 10.000.000 K, dežena banka z 10.000.000 K ter električna centrala, ki bo stala 6.000.000 kron, od česar bo plačevali samo na obrestih 1.200.000 kron! Kaj pa pomeni to za Ljubljano; da niso oddaljeni časi, ko bo na leto plačevali več milijonov deželnih prispevkov.

Dobila pa za vse to ne bo ničesar! Najboljši dokaz za to je proračun za leto 1911, iz katerega je za Ljubljano vsaka še tako beraška točka izčrtana. Vodio klerikalnega gospodarstva je: hudi skrajno krivičen proti Ljubljani!

Ko pa bi se zgodilo neverjetno, (klieci: nemogoče!) da pridejo klerikalci do večine, razšopirila bi se njih bahavost tudi po Ljubljani. Naenkrat bi našli, da ima Ljubljana premalo cerkva in zidali bi cerkve, premalo samostanov bi bilo v Ljubljani in redovnike bi poklicali, škofove zavode bi postavili v Ljubljano in za kršćanski zvezni dom bi morda darovali iz žepov meščana kakih 20.000 K.

Zaključujoč svoja izvajanja je bodril govornik k vztrajanju v boju in k podvojeni agitaciji.

Shod pri Sarcu na Karlovski cesti.

Včeraj popoldne ob 3. se je vršil v gostilni L. Sarcu pri Rastoharju na Karlovski cesti izredno dobro obiskan shod. »Naprednega gospodarskega društva za šentjabski okraj«. Na shodu so bili navzoči številni somišljeniki, a tudi nekaj pristašev klerikalne stranke, kar je posebno razveseljivo, ker so ti klerikalci slišali marsikatero bridko resnico o klerikalni stranki in o njeni pogubni politiki nasproti Ljubljani in njenemu prebivalstvu. Če bodo ti klerikalni privrženci razmišljali o stvarih, ki so jih čuli na shodu, se jim bodo gotovo odprle oči in uvideli bodo, da ne more noben pošten Ljubljane, ki količkaj drži nase in ki mu je količkaj ležeče na interesih in koristih Ljubljane in sebe samega, iti pri bodočih občinskih volitvah za stranko, ki je zapisala na svojo zastavo popolno gospodarsko uničenje naše dežele prestolnice. Shod je otvoril predsednik »Naprednega gospodarskega društva za šentjabski okraj« g. Fr. Bergant. V svojem nagovoru je pozdravil v tako velikem številu došlo volilce in volilke, jih bodril, naj se marljivo udeležujejo volilne agitacije ter končno naglašal, da je napredna stranka v resnici svobodnomiselna, ker pušča na svoje prireditve in shode celo nasprotne poročevalce, dočim prirejuje klerikalci svoje zakotne shodiče pod zaščito § 2., ker se boje javnosti in javne kontrole.

Kot prvi govornik je nastopil g. tržni nadzornik Adolf Ribnikar.

V svojem dobro uro trajajočem govoru se je obširno bavil z občinsko volilno reformo, ostro kritiziral posamezne njene točke in določbe, ki so namenjene zgolj v to, da pripomorejo klerikalcem do moči in vpliva tudi v mestnem občinskem svetu Ljubljanskem, ter na praktičnih zgledih iz volilnih imenikov dokazoval, kako absurdni in površni je sestavljen novi občinski volilni red za Ljubljano, ki so ga izvarili klerikalci zgolj z namenom, da z njegovo pomočjo zavladajo tudi v mestni občini Ljubljanski. V dokaz, kako krivičen je novi občinski volilni red Ljubljanski, je med drugim navedel govornik slučaj, da ima branjeva, ki stanuje v Vipavi in plača 1 K 92 vinarjev obrtnikov v Ljubljani, volilno pravico v Ljubljani.

ni v II. razredu, dočim spleh nima volilne pravice na primer poštni nadzornik Mayer, da si je nastavljen v Ljubljani, da si opravi svojo službo in da plačuje tu več kakor 50 kron davka, in to samo zato, ker stanuje v Ljubljanskem predmestju. Ta zares drastičen in klasičen slučaj klerikalne volilne — »geometrije« je izval med poslušalci splošno začudenje in ogorčenje.

Govornik je na to razpravljajoč o deželnem gospodarstvu klerikalne večine ter na podlagi in s citati iz značne poslanice bivšega klerikalnega deželnega poslanca Jos. Mandlja dokazoval, da je brezvestno klerikalno gospodarstvo pritiralo deželo kranjsko na rob zmotnega propada in da je kritika tega klerikalnega gospodarstva s strani napredne stranke v vsakem pogledu docela upravičena.

Govornik je končno v živih barvah slikal razmere, ki bi nastale, ako bi se posrečilo klerikalcem, da bi zavladali na vsi črti. Na podlagi pisma, ki ga je pisal župnik nekemu učitelju, ki je prošil za nadučiteljsko mesto v njegovi župniji, je dokazoval, da bi končno vsak gostilničar, vsak obrtnik moral podpisati župniku poseben verz, predno bi dobil svojo obrtno koncesijo, ako bi klerikalci na vsi črti zagospodovali v deželi. Ko je govornik končal, so poslušalci živahno pritrjevali njegovim izvajanjem in mu navdušeno ploskali.

Kot drugi je govoril urednik

Rasto Pustoslemšek.

V svojem govoru je naslikal preteklost klerikalnih voditeljev, dokazal, da so bili svoječasno vsi sedanji klerikalni kolovodje, ki igrajo sedaj prvo violino v klerikalni stranki in v deželni upravi, zagrizeni naprednjaki, ter orisal, kako so se dr. Susteršič in Suklje, dr. Pegan in dr. Zajec levili, dokler niso postali klerikalci in dokler niso zavzeli vodilna mesta v klerikalni politiki. Na podlagi definicije, ki jo je takratni profesor Suklje l. 1877 zapisal v letopisu »Slovenske Matice«, da je begunstvo iz ene stranke v drugo ali »nasledek duševne plitvosti in površnosti ali pa je posledica grde sebičnosti, nizke častilakomnosti, podlosti in nemoralnosti«, je govornik konstatiral, da niso sedanji klerikalni voditelji niti »duševno plitvi niti površni«, marveč da zgolj »lakota slave blaga vleče pač zajee drugam.«

Govornik je na to razpravljajoč o doželnem gospodarstvu. Dotaknil se je afere o prodaji podmolniškega gozda klerikalnemu tesarju Pustu, pri čemer bi bila dežela oškodovana za okroglih 25.000 kron, ako bi se naprednemu časopisju in naprednim poslancem ne posrečilo klerikalni deželni odbor pod pritiskom javnega mnenja priporočiti, da je razveljavil s Pustom sklenjeno pogodbo. Nadalje je obširno razpravljajoč o neznosnih bremenih, ki jih namerava klerikalna deželnozborna večina napraviti ljubljanskim davkoplačevalcem z novim cestnim zakonom in z 10 milijonskim deželnim posojilom, ter končno pozival zborovalce, naj volijo v občinski svet samo takšne moške, ki jim dajejo z vsa svojo preteklostjo in sedanostjo jamstvo za to, da se bodo z vsemi silami zavzemali za koristi in interese ljubljanskega mesta ter se z vso odločnostjo postavili v bran, da bi Ljubljana postala satrapija klerikalnih pijavk. Govor je bil sprejet z živahnim odobravanjem in ploskanjem.

Ko je še g. tržni nadzornik Ribnikar pozval volilce, naj ne zamude pregledati volilne imenike, je društveni predsednik g. Bergant z bodrilnimi besedami na somišljenike, naj se marljivo udeležujejo volilne agitacije, zaključil ta vrlo uspeli volilni shod.

G. ključavničarski mojster Pust je na to intoniral pesem »Hej Slovani«, ki so jo zborovali stoje zapeli. Z zvoki te narodne himne se je končal ta shod, ki bo obrodil gotovo najlepši sad v št. jabskem okraju.

Na popoldanskem shodu naprednega političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj

je izvajal pred vsem

dr. Lavrenčič

socijalni program, katerega se bo držala napredna stranka, kakor hitro zasede zopet svoja mesta v občinskem svetu. Ozirajoč se na širokoustno hvalisanje klerikalcev, češ, da so oni pripomogli delavskim slojem do glasov in do zastopstva v občinskem svetu, dokazuje neresničnost te njih trditve, ker določuje § 18. novega volilnega reda za Ljubljano, da volijo v III. volilnem razredu poleg volilcev I. in II. volilnega razreda še oni, ki plačujejo občinskih doliad letno manj kakor 30 kron in bivajo že dve leti v mestu, potem pa šele oni, ki bivajo že tri leta v Ljubljani. V socijalni program novega občinskega sveta pa spada

zavarovanje za starost in onemoglost, stvar, ki se je že diskutirala na spisanje pravičnega v žepu dr. Kreka.

Urediti pa se bo moralo tudi razmerje med občino in delavstvom s tem, da bo občina pošteno delo tudi pošteno plačala. Korak k tej ureditvi se je zgodil še lani s sbojlanjem gmošnega položaja užitenih paznikov in garancije so tu, da se tudi stražnikom zboljša gmošna stališča kakor hitro pridejo zopet do besede napredni poslanci.

Nadaljnje vprašanje je priložnost za delo.

Spomniti se je treba pri tem le oddaje mizarskih del produktivni drugi in klerikalnih mahinacij proti starem vojaškem oskrbovališču. K ugovoru, da hoče zgraditi dežela veliko deželno hidroelektrično centralo, zadostuje, da le imenujemo eno ime, ki se ga klerikalci strašno boje, to je: Mandelj.

Skrb za delavska vprašanja

je vprašanje, ki zanima zlasti tudi kolizejski okraj, ravno tako

skrb za zdrava in cena živila.

Kakšno pa je v tem oziru stališče naše klerikalne stranke, je znano vsakemu. Končno pride na vrsto poleg nešteti drugih vprašanj skrb za šolo in izobrazbo otrok.

Znana je stališča, ki je zavzemajo klerikalci v tem vprašanju, ko je vendar pred kratkim izjavil dr. Krek na prošnjo za podporo meščanski šoli v Postojni, da dežela za take šole ne da nič. Ustanoviti se bo morala tudi

posredovalnica za delo

za one delavce, ki so brez svoje krivde brez dela.

Svoja izvajanja zaključujoč je pozivljaj dr. Lavrenčič člane društva, da delajo tudi na to, da izbere društvo zmogljega zastopnika delavstva, ki ga prijavi potem društvo izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke kot kandidata.

Iz izvajanj drugega govornika gospoda

profesorja Reisnerja

povzamemo sledeče:

Z novim volilnim redom so se ustvarile v Ljubljani popolnoma nove razmere; vsilil se je napredni stranki boj, ki ga ta sprejema in ga hoče izvojevati do zadnjega. Krivičen pa je ta volilni red, ker z njim izgubi Ljubljana oni čisto slovenski značaj, ki si ga je s tolikim trudom priborila, krivičen pa tudi, ker hoče na umeten način iztisniti napredne sloje iz občinskega sveta, če bi šlo po glavi onih, ki so Ljubljani vsilili ta volilni red. Kar se tiče šolstva, so klerikalci fakično nasprotniki šolstva, da pa do sedaj niso niti na deželi še toliko škodovali šolstvu, je pripisovati njih bojazni, nastopiti očitno s silo proti šolstvu. Na drugi strani pa je vsakomur znano, da klerikalci niso storili nikjer ničesar za šolstvo. Dokaz za ta stremeljenja klerikalizma so nam nižjeavstrijski krščanski socijalisti, ki streme celo za to, da bi reducirali ljudsko šolstvo, opirajoč se pri tem na to, da kmet ne potrebuje izobrazbe. Napačno je to stališče in kruto bi to občutili oni, ki bi v svojem stanu ne stremil za napredkom. Proti takim nazorom, ki jih propagira klerikalizem po celem svetu, gre naš boj. Nikdar pa ni bila vera oni moment, katerega je napadala napredna stranka, samo proti izrabljanju vere v strankarske namene se upira napredna stranka. Klerikalci streme po

razepljenju meščanstva in deželanov,

toda krivično in nes pametno je tako stremeljenje. Kjer se gre za izboljšanje gmošnega stanja kakega stanu, se to ne sme izvršiti tako, da trpi pod tem drug stan. Če pa mislijo klerikalci, da store kmetu veliko dobroto, če store za njega vse, vpropastijo pa druge stanove, potem se kruto motijo. Če se bo godilo drugim stanovom slabo, se gotovo tudi kmetu ne bo godilo dobro in naj mu tudi pomagajo od vseh strani kolikor mu hočejo, ker kmet ne bo našel odjemalca razun kmeta. Napačno je torej stremeljenje klerikalcev, napraviti med kmetom in meščanom jarek, ne jarka, mostu je treba, na katerem se bosta srečala na sredi kmet in meščan. Vsak bo moral odnehati v nekaterih stvareh in premostilo se bo tudi to nasprotstvo.

Če si ogledamo še nekoliko natančneje ono hvalisamo zaslugu klerikalcev, da dobe v novem občinskem svetu tudi delavci svoje zastopstvo, naj govore suhe številke.

Vseh volilcev je 9003 po novem volilnem imeniku. Od teh jih voli v I. razred 1508 in v II. razred 3439. Izmed 9003 volilcev v III. razredu je tedaj iz I. in II. razreda 4947 volilcev in odpade tedaj samo 4061 glasov na one, ki plačujejo manj kakor 30 kron doklad na leto ter stanujejo že dve leti v Ljubljani, in pa na owe, ki bivajo že tri leta v Ljubljani in ne plačajo nobenih doliad. Med prve je šteti veliko število učiteljev, nižjih uradnikov, slug in drugih uslužbencev, med tem, ko odpade na prave delavske sloje zelo optimistično računano, komaj 2000 glasov. In če si

upajo klerikalci navzlic tem kričnim številkam trditi, da so pripomogli delavskim slojem do zastopstva v občinskem svetu, je to naravnost farijarija.

Končno je omenil govornik še izpremembo volilcev v kolizejskem okraju, ki se je zvišalo od 318 volilcev v lanskem letu na 623 volilcev letos, ter pozivljaj vse navzoče, da vpogledajo za sebe in za svoje prijatelje volilni imenik, ki ga bo razgrnilo društvo v svojem okraju ter naznanilo lokal tekom dveh dni po listih.

Politična kronika.

O delovnem programu državnega zbora poroča »Vaterland«: Državna zbornica baje ta teden ne bo imela samo ene seje, temveč štiri plenarne seje in sicer v torek, sredo, četrtek in petek. Ravnotako bodo tudi odseki ta teden svoje delo pospešili. Z veliko napetostjo pričakujejo prihodnjo sejo proračunskega odseka, ki se ima vršiti v torek ob 5. popoldne in v katerem se še vedno ne more začeti razprava o državnem proračunu, ker predloga o laški pravni fakulteti še ni rešena. Nemogoče je odstaviti to predlogo z dnevnega reda, da se s tem omogoči rešitev proračuna, ker bi tako postopanje povzročilo obstrukcijo laških poslancev.

Italijanska vlada je nastopila zoper iredentistično gibanje. Kakor se »Magdeburger Zeitung« poroča iz Rima, je italijanska vlada poslala vsem prefektom okrožnic, v kateri jim naroča, naj ne trpe nikakoršnih iredentističnih manifestacij, oziroma demonstracij.

Balkanski komite je začel z vso silo delovati v prosep makedonskih kristjanov. »Balkanska Tribuna« je priobčila razgovor s predsednikom balkanskega komiteja Buxtonom, ki je proglasil, da je balkanski komite ostro obsodil grozovitosti, katere so Mladoturki izvršili nad bolgarskim prebivalstvom. Ker so pa dale velevlasti Mladoturkom dolg rok, se ne more pred pretekom tega roka zahtevati od velevlasti pomoči. Buxton je zaradi tega proti akciji čet, ki bi le otežkočile delovanje balkanskega komiteja, namesto da bi ga podpirala. Balkanski komite dela danes živahnejše nego sicer za makedonske kristjane. Buxton upa že zdaj, da se bodo dosegli dobri uspehi. Buxton je mnenja, da morejo Bolgari skupno z Grki in Albanci snovati kulturne narodne politične klube in tako skupno delovati. Danes, ko je vmešavanje evropskih velevlasti v turške zadeve nemogoče, imajo kristjanske narodnosti samo edino sredstvo, da se izognejo preganjanju, in to je, sporazumeti se in skušati tudi s Turčijo sporazum.

Na perzijskega finančnega ministra Sanial Daula je bil v soboto popoldne izvršen atentat. Napadalec, baje dva Armenca, sta streljala na ministra ter ga težko ranila. Ko so mu prihiteli policisti na pomoč, so napadalec tudi na te streljali ter dva ustrelili. O vzrokih napada do zdaj še ni ničesar znanega. Zdravniki upajo ministra rešiti.

Novoizvoljeni angleški parlament se danes snide. Kralj ga bo otvoril s prestolnim govorom. Nekateri smatrajo za popolnoma izključeno, da bi kralj Juri izpremenil dotedanje razmerje perov z imenovanjem novih članov gosposke zbornice, da zajame s tem predlogo o vetu v gosposki zbornici. Zaradi tega je razširjena vest, da pride v tej zadevi do kompromisa. Kompromis se pa more doseči edinole z uvedbo homerube za Anglijo, Škotsko, Irsko in Velsko.

V srednjeameriški republiki Hondurasu se ni jenjala ustaja. Iz Washingtona poročajo, da hočejo Združene države posredovati, da vendar enkrat prenehajo notranje hommatije v Hondurasu. Predsednik Hondurasa Davila je poslal predsedniku Taftu poročilo, da ga veseli prijeteljsko posredovanje Združenih držav. Nato je predsednik Taft ukazal poveljniku ameriške mornarice, naj skuša doseči premirje.

Štajersko.

Iz Trbovelj — Vod. Na Svečnico smo pokopali trdovratnega samomortika, trgovca v konkuru Karla Dvorka. Bil je češkega pokolenja, a se je prišteval med Nemce. Mož je bil udan pijati, igri in razuzdanemu življenju. Zaradi konkuru in zapeljivanja neke 15letne dekline je bil obsojen na 2 meseca ječe. To ga je tako raztogotilo, da se je udal še bolj pijati in je dobil delirij. V svoji blaznosti se je najprvo poskusil ustreliti za navadno lovsko puško in si je res odbil pol brade. Ko je ozdravel, ga je ho-

tela občina spravila v Feldhof, ker je bil celemu okolišu nevaren, a je ušel. Vzel je ponoči ob 2. uri na žel. postaji listek v Celje, peljal se je samo do Zid. mosta in od tam nazaj v Ljubljano. V Ljubljani si je kupil nov samokres in se je pripeljal zvečer nazaj v Trbovlje z namenom postreliti svojega ženo, otroke in še samega sebe. Njegov učene, ki ga je zasledoval, je bežal domov in je ženi sporočil, da pride sedaj soprog. Žena je v največji naglici na pol naga bežala z otroci v sosedno hišo. Ko je takoj na to došel mož domov in ni nikoga drugega našel, se je počil sam in je bil takoj mrtel. »Sangerbund«, katerega član je bil rajnik, mu je sicer položil na krst lep venec z napisom »Ruhe sanft Trifailer Sangerbund«, a peli mu niso.

Iz Šmarja pri Jelsah. V šmarskem okraju obrekujeja celjske slov. denarne zavode en župnik, ime še danes zamolčimo, in sodniški sel Goldman. Zadnji je menda zato nastavljen, da pride sam s kazenskimi paragrafi v dotiko. Sploh ta mož jako visoko leta ter se mu lahko pripeti, da bo vsled svoje gorečnosti za farovsko posojilnico v Šmarji jako nizko sedel. Tudi župnik ne ve kje dobiti vložnikov ter na ta način ljudstvo bega. Tolaži se naj pa, da je Amerika velika in da dobi tudi on tam prostor kakor Sorn in drugi.

Prebrisani vojaški begunec. V Mariboru je pobegnil od topničarskega polka št. 3 Josip Kovač, rodom Hrvat in pristojen v neko občino blizu Celja dne 8. prosinca t. l. Kdo bi si mislil, da se izmuzne vsem oblastem ter se še norčuje z njimi? Bržkone mu je zmanjkalo drobiža ter se je zglašil 23. prosinca pri svojem rojaku na celjskem magistratu. Tukaj je dobil novo obutele ter potem smel oditi. Gotovo je imel od polka še dobro obutele ter je sigurno ono v Celji mu podarjeno prodal, da si je pridobil novce za daljno »razjo«.

Dež. poslanec Ivan Pierer umrl. V Št. Ilju pri Aflenzu je umrl dež. poslanec Ivan Pierer, kateri je bil v ožji volitvi s pomočjo socijalistov izvoljen kot nemški agrarec proti klerikalcu Wölsu. Drugi mandat istega volilnega okraja je dobil klerikalec Schoiswohl z — dvema glasoma večine. Pri nadomestnih volitvah — ako ne pride poprej do razpusta štaj. dež. zbora — se bo razvil zanimiv volilni boj. Nemški agrarci — bauernbündlerji — imajo v štaj. dež. zboru sedaj le še dva mandata.

Drobne štajerske novice. Podučni tečaj zasadje in vino-rejce se vrši na mariborski kmetijski šoli od 6. do 18. marca. Javiti se je treba pri ravateljstvu. — V Konjicah so zaprli delavca Simona Napotnika zaradi različnih tatvin; med drugim je ukradel delavcu Bleichu v Diemlachu na Zg. Štajerskem 94 kron.

Štajerske dopisnice »Slov. Naroda« pozivamo, da naj pošiljajo vse štajerskih zadev se tikajoče dopise v Celje na »Štaj. uredništvo Slov. Naroda«. Na ta način se pride raznim nesporazumljenjem vokom. Štajerski naprednjaki, širite in podpirajte »Slov. Narod«!

Nesreča. — Ujet uzmovič. V hrastniški kemični tovarni je padel velik apneni kamen rudarju Jermanu tako nesrečno na nogo, da mu jo je hudo poškodoval. — V turniški graščini pod Ptujem je ukradel hlapec Filip Horvat iz Višice svojim trem tovarišem več obleke in jo je na Svečnici popihal. Prijeli so ga v Ptuj ravno ko se je hotel odpeljati domu.

Zlato poroko slavita 7. februarja pri Sv. Marjeti pod Ptujem g. Tomaž in gospa Ana Miki v najožjem rodbinskem krogu. Še na mnoga leta!

Štajerc janci na delu. V nedeljo dne 12. februarja ob 4. popold. imajo štajercjanci »kmečki« shod pri Neuholdu v Slov. Bistrici. — V nedeljo dne 19. februarja pa zborujejo štajercjanci ob pol 4. pop. pri Urbanu v Konjicah. — Govorilo se bo o obstrukciji v štaj. dež. zboru in so vabljene, kakor pravi »Štajerc« na oba shoda tudi nasprotniki, seve »zagrizeni kričalci« ne. Škoda, da se »sklica-telji« niso podpisali. Bilo bi malo čudno videti šnaps-barone in nemške kramarske oderuhe kot tiste ki hočejo »gmošne razmere kmečkega stanu zboljšati, davčne zahteve znižati in ponesrečeno politiko na Sp. Štajerskem popraviti«. Če pridejo na oba shoda nasprotniki in bodo zahtevali besedo, pa bode zboroval pod zaščito orožništva in renegatskih polit. uradnikov »Štajerc« — Pressverein. Mislimo, da se bodo voditelji »Kmečke zveze« v Slov. Bistrici in Konjicah že postavili!

Koroško.

Beljak »najnemakejšee« mesto! Beljak šteje po zadnjem ljudskem štetju 19.256 prebivalcev, od teh 1280 vojakov. Po narodnosti ima Beljak 19.189 Nemcev, 57 Slovencev, 5 Čehov, 3 Italijane in 2 Hrvatov, tedaj vsa skupaj 67 nemških prebivalcev! Kakemu rezultatu se bodo Nemcem gotovo celo krave amejale,

toda kar je, to je, uradno so se doglala ta števila in basta, — če ugovarjaš — 40 kron globe! Res vzorno to ljudsko štetje!

Državnoželezniške delavnice v Št. Rupertu. Kakor zatrjuje železniško ministrstvo, delavnice v Št. Rupertu iz finančnih ozirih od sedaj še niso začeli graditi, tudi ne more postaviti železniško ministrstvo termina, do kdaj se bode začelo z zidanjem.

Služba okrajnega gozdarskega tehnika. V gozdarsko-tehnični službi politične uprave na Koroškem se razpisuje mesto okrajnega gozdarskega tehnika za gozdarski okraj Celovec s sedežem v Celovcu. Prosilci za to mesto morajo vpsolati svoje po § 6 ministrske navedbe z dne 1. novembra 1895, drž. zak. št. 165, s prilogi opremljene prošnje službenim potom, eventualno s posredovanjem pristojnega političnega oblastva, najkasneje do 1. marca t. l. predsedništvu c. kr. deželne vlade v Celovcu.

Primorsko.

Ljudsko štetje na Goriškem. V Gorici je, kakor naznanja goriški municipij po sklenjenem štetanju, 28297 ljudi. Prebivalstvo je naraslo v zadnjih 10 letih za 4726. Hiš je v Gorici 2375. Družin je 6222. — Revizorji v Gorici so končali svoje delo. Sedaj štejejo na magistratu Slovence in Lahe. Revizorji so število Slovencev že precej skrhili, ali še ni zadosti; na magistratu bi radi še bolj znižali število Slovencev tudi radi tega, da bi se ne videlo preočitno, kako so sleparili pred 10 leti. Politika oblast je pripravljena revidirati one slučaje nepravilnosti, katere ji je naznanil slovenski odbor za ljudsko štetje. Ali to je premalo. Koliko je ljudi, ki sploh niso naznanili nezakonitosti od strani revizorjev, koliko pa je tudi takih, ki niti ne vedo, da so po revizorjevem obisku vpisani za Lahe, ker so revizorji postopali jako prefrigano. Laški listi so jih pohvalili, da so opravili dobro svoje delo, to se pravi, da so pri obitem številu Slovencev spremenili občevalni jezik iz slovenskega na laški. Dolžnost vseh v to poklicanih faktorjev je, da se izposluje pri vladi revizijo magistratove revizije, kajti drugače bodo goriški Slovenci grdo osleparjeni pri ljudskem štetju, kar jim bo v velikansko škodo. — Občina Cerkno šteje po novem ljudskem štetju 6062 prebivalcev; sami Slovenci. Hiš je v tej občini 1075, goveje živine 3675 glav, prešičev 898, ovac 542 in 134 koz. Sodilo bi se, da je največji kraj v občini Cerkno, ali večji je Otalež, ki šteje prebivalstva 1484, dočim ga ima kraj Cerkno 1063. V Cerknem je 18 društev in zadrug. — Občina Sedlo na Kobariškem šteje prebivalstva 19, hiš je 174, goveje živine 465, perutnine 940, prašičev 115, ovac 76, koz 28.

Goriški novostrojarij so priredili poučni tečaj S. K. S. Z., ki je bil slabo obiskan, čeprav so vabili in rotili, naj pridejo „katoliški“ mladenci v obitem številu na tečaj. Iz Ljubljane sta prišla pridigat dr. Krek in Kalan. Najbrže sta se močno čudila, da je udeležba tako slaba, ko so jim pa obljubili iz Gorice, da bo jako velika. „Novostrojarija“ na Goriškem nazaduje; ljudstvo spoznava farbarje.

Vendar premeščen. Poročali smo, da je bil premeščen profesor goriške gimnazije E. Violin iz Gorice na Dunaj. Potem je bila vest preklicana, ali končno je le res, da je premeščen. V laških liberalnih krogih v Gorici je vzbudilo to nepričakovano premeščenje veliko senzacijo in skrajno nevoljo. Violin je bil v Gorici mestni svetovalec ter je sodeloval pri raznih laških društvih, kar pa ni nič prav ugašlo vladi; zato je bil premeščen. Laški dijaki v Gorici so imeli zborovanje, na katerem so protestirali proti premeščenju ter poklicali na pomoč državnega poslanca Ušaja, ali pomagalo ne bo nič.

Zvitega tatiča so vlovili v Renčah na Goriškem. Nastanil se je bil na kašči pri županu Znidarčiču ter je od tam delal izlete po obširnem poslopju, sedaj v klet, sedaj v prodajalno, sedaj k blagajni. Tam je bil najbrže par dni. Slednjič ga je zapazila gospodinja in nato so vlovili tatiča po dolgem iskanju po kašči; skril se je bil v neko stransko luknjo, iz katere so ga potegnili ter izročili orožnikom. Našel ga je Hilarij Pahor. Tatič se piše Valentin Knez, 20 let star, z Bleda doma.

Deželna norišnica. Vse je v novi goriški deželni norišnici v najlepšem redu. Tako namreč pravi »Corriere«. Za njega je to morda res in privoščimo mu to veselje nad zavodom, kamor spada že davno. To vsaj moramo sklepati iz njegovih izjav, da ni daleč čas, ko se bodo zaprla za pisec onih notic vrata norišnice. »Corrierov« sotrudenik namreč pravi, da laščina »la lingua ufficiale del paese«, tedaj deželni uradni jezik, ter da se sedaj nima nikdo temu čuditi, da je v deželni norišnici vse laško. — V deželno bolnišnico pripeljejo danes iz bolnišnice pri usmiljenih bratih okoli 20 umobolnih, in sicer to za

sedaj »samo za poskušanje«. — Te dni so se uprli ravnateljstvu norišnice strežniki zaradi pretežkih del, ki jih morajo opravljati in zaradi premajhnega plačila. Večinoma so ti strežniki Slovenci, dočim imajo vse višje in boljše službe v rokah Lahi. Strežniki so tudi zahtevali, da se naj govori z njimi slovensko, ne pa izključno laško. Ravnateljstvo jih je potolažilo z raznimi obljubami, vendar pa se ne ve, če bo te obljube tudi izpolnilo, saj so to samo Slovenci in Slovenci že odnehajo. Vederemo!

Nov slovenski odvetnik. Gosp. dr. Karel Podgornik, dosedaj odvetniški koncipient pri odvetniku dr. Tumi, je dovršil odvetniško prakso in odprl dne 1. svoj lastno odvetniško pisarno v Gorici.

Policijska in maškarada v gledališču »Politeama Rossetti«. Lansko leto je prišlo v gledališču »Politeama Rossetti« v Trstu povodom maškarade v proseh italijanske šolske družbe do ostrih spopadov med policijo in občinstvom, ker je hotel neki komisar odstraniti iz dvorane rasko z italijansko trobojnico. Takrat je občinstvo obkolilo komisarija, ga preteplelo in mu vzelo sabljo ter jo zlomilo. Letos pa se je policija pripravila bolje na to maškarado, da ne pride zopet do takih izgrediv. 60 uniformiranih policistov in mnogo policijskih agentov je bilo pripravljeno in v gledališče ni smelo več oseb, kakor jih gre sicer v gledališče, če je tam kaka predstava, t. j. 3500 oseb. Šele ob 1. ponoči je odhajala policija od teh strogih odredb.

Italija in Avstrija. V petek so se sestali v Trstu zastopniki socialno - demokratične stranke iz Italije in iz Avstro - Ogrske, da se dogovore glede manifestacije, ki naj se vrši v Italiji ter naj pospeši zblizanje Italije in Avstro - Ogrske, obenem pa se obrača proti oboroževanju obeh držav. Manifestacija naj se izvrši 9. in 10. aprila t. l. v Rimu ali Florenci, kar se prepušča italijanskim socialnim demokratom.

Največja avstrijska mesta. Kdor tega še ne ve, povemo mu po »Edinosti«, da so največja avstrijska mesta Koper, Piran, Isola in Milje. Tam namreč še do 4. februarja niso mogli končati ljudskega štetja. Pa je tudi v resnici težko, ker morajo števni komisariji prav resno študirati, koliko Slovencev smejo naštet, da ne blamirajo sebe in majko Italijo.

Tat, ki ne bo imel ničesar od tatvine. G. Angel Stibel, lastnik gostilne v Carducijevi ulici št. 33 v Trstu, je v petek zvečer ob 9. sedel skupaj v svoji gostilni pri mizi s svojim sinom Karlom in posestnikom Ivanom Punisom iz Zdrnja pri Oplrtju, sicer pa je bilo v gostilni še kakih 20 oseb. Nekaj časa pozneje je Stibel zapazil, da mu je iz notranjega žepa sunej zmanjkala vložna knjižica hranilnice »Cassa di Risparmio«, glaseča se na 20.000 K. Stibel trdi, da je absolutno izključeno, da bi ga bil okradel njegov sin ali Punis. Knjižica je bila seveda takoj amortizirana.

Tatvina. Na Kolodvorskem trgu v Trstu je bil v soboto zvečer aretiran 34letni dninar Ludvik Mlakar iz Senožeč. Pri njem so dobili vajeti, ki jih je bil ukradel spedijski družbi »Adriatic«.

Nasilen Ljubljčan. Že več dni v hotelu »Balkan« stanujočega 20letnega kovača Valentina Derča iz Ljubljane, ki je v ulici di Capitelli v Trstu z revolverjem grozil dvema prostitutkama in vrtarju tolerančne hiše, ter s polnimi rokama sipal denar, so aretirali v soboto zvečer. Pri njem so našli še večjo vsoto denarja.

Poskušen samomor. V petek je izpila 41letna Marija Suban, stanujoča v Škorklji št. 669 v hipni blaznosti večjo množino strupa. Poklicali so zdravniško postajo, ki jo je prepegljala v bolnišnico.

Železnica iz Čedad do Jesenice. V nedeljo je bil v Št. Petru ob Nadiži v Benečiji shod, na katerem je govoril prof. Masoni. Sprejeli so resolucijo, s katero zahtevajo železniško zvezo iz Čedad do meje, od koder naj bi potem šla zveza po novih nameravanih alpskih progah v Avstriji.

Stavka pomorščakov pri družbi »Dalmatia«. V petek so stavkali, kakor je dobilo namestništvo v Zadru iz Splita obvestilo, — pomorščaki štirih parnikov družbe »Dalmatia«. Na zahtevo pristaniškega urada so se morali na pritisk politične oblasti že izkrcani pomorščaki zopet vrniti na ladje in brezpogojno začet z delom. Eden teh parnikov je kmalu nato odplul, drugi parniki pa se pripravljajo, da zapuste pristanišče. Med posredovanjem od strani uradov je bil en pomorščak aretiran. Vzrok stavke je bila slaba in nezadostna hrana, zaradi česar so bili pomorščaki ravnateljstvu »Dalmatije« že prej izročili memorandum.

Somišljenikom narodno-napredne stranke!

V petek, dne 3. t. m. so bili razpoloženi volilni imeniki za bodoče občinske volitve v mestni svet. **Z razpoloženjem imenikov se začne tudi takoj reklamacijska doba.** Somišljenike prosimo, da si gredo pogledat imenike, da se prepričajo, če niso sami ali pa mogoče kak drug naš pristaš izpuščen iz volilne liste, da se jih takoj reklama.

Vsa pojasnila glede reklamacije daje tajništvo narodno-napredne stranke, ki uraduje vsak dan od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne v Wolfovi ulici št. 10, I. nadstropje.

Centralni volilni odbor pa je strankam na razpolago vsak dan od pol 8. do pol 9. zvečer in daje vsa pojasnila, ki se tičejo bodočih volitev in vodi vso reklamacijo.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani.

Dnevne vesti.

Iz deželnega odbora. Deželni zbor bo sklican ali 11. ali pa 18. svečana. Deželni glavar naznanja, da je sklicel predstojnike deželnih uradov ter jim naznanil, da sme voliti vsak po svojem prepričanju, da pa bo vsak, ki se bode vtikal v agitacijo, imel z njim opraviti! Štajerski deželni odbor poroča, da je železniškemu ministru pisal, da se za proge Gleisdorf-Hartberg-Ptuj-Rogatec-Rogatec-Brezice - Zellweg - Sošanj v prvi vrsti poteguje. S tem je štajerski deželni odbor podprl tudi kranjsko »transverzalko« in pa progo Kamnik - Ziri. — Kobalova stavba v Idriji se brez pardona podre. Podprl pa jo bo deželni stavbeni urad z orožniško asistenco. Tako se dela za »ljudstvo«! — Za ubogega Kobala prosila je tudi deželna gostilničarska zadruga, zategadelj predlaga dr. Lampe, da se naj v bodoče ta zadruga od dežele več ne subvencionira. — Dr. Lampe umakne končno svoj predlog, češ, da je sedaj nepotrebno o tem sklepati, ker zadruga ne prosi za deželno podporo. Deželna zadruga potemtakem lahko slovo vzame — od deželne podpore. Tako se dela za »narod«! — Meščansko korporacijo v Kamniku bode pregledoval poseben deželni komisar, ki naj dožene vse tiste poizvedbe, katere je v dež. zboru zahteval dekan Lavrenčič. — Med deželnim odborom in kmetijsko družbo se bode vršila posebna konferenca, da se določi temelji skupnega delovanja.

Resnici na ljubo konstatiramo z ozirom na prozorno notico v »Slovenec« o sodnem zdravniku dr. Plečniku, da je po sodnem aktu doglano, da je dr. Plečnik preklisal svoje mnenje in da se njegovo drugo mnenje ne strinja s fakultetnim mnenjem v Kleindienstovi aferi. Laž je tudi, da je Plečnikovo mnenje obveljalo pred sodnim dvorom, kajti Plečnik je izjavil, preklecujče svoje prvo mnenje, da je vzrok Kleindienstove smrti lahko tudi alkohol ali razburjenje, — tega pa sodni dvor ravno ni ugotovil, ampak ravno nasprotno: da je namreč vzrok Kleindienstove smrti eventualno zalet v zid in z njo združena poškodba in pretes ne pa to, kar trdi dr. Plečnik. Zato »Slovenec« boljše stori, ako molči o »blamaži«, kajti jasno je dovolj za vsakega lajka, kdo se je tukaj blamiral. »Slovenec« trdi, da je hotel zastopnik privatne udeležke na vsak način napraviti pregrešek po § 335 k. z., faktično pa je, da je malo manjkalo, da bi bil Kleindienstov zagovornik kmalu napravil s svojim neprevidnim »približanjem« in »ugotavljanjem« pričevanja g. Grosa — hudodelstvo — uboja! Zasebna udeležka g. Helena Praprotnik je ravno dosegla pravično kaznovanje Ivana Kleindiensta in bo dosegla potom civilne pravde tudi brezdomno primerno odškodnino za izgubo svojega moža. Zato je najbolje za »Slovenca«, da lepo — molči!

Za uradnike in učitelje. Pri tožnomo se, da vlada preterira slovenske uradnike in da imenuje Nemce z manj službenimi leti in slabejšo kvalifikacijo na višja mesta. Na take pritožbe nam vlada lahko reče: Kaj se bode pritoževali, da mi delamo tako, pogledjte doma svoje »ljudske voditelje«, kako postonajo! Za izglede vzemite deželni šolski svet in njega klerikalno večino. Ne šestras-

rodno šolo s tremi paralelkami so imenovali nadučiteljem 24letnega mladenci z dvema definitivnimi leti službovanja, preterirali pa boljše in starejše učitelje s 15 do 20 leti. Skoro ravno tak slučaj je bil za Spodnjo Šiško in druge kraje. Nehote se vprašamo: Ali imamo pravico očitati vladi, da preterira in da korumpira, ko se na domačem pragu godi še grša korupcija in protektorstvo vladajoče nasilne stranke? Razmišljajmo posebno to tikoma pred občinskimi volitvami, ko klerikalci obljubljajo pravično vladanje na magistratu. Ali ne govore dolge govore o pravičnosti klerikalcev ravno tu naštetih slučajih imenovanj? Kdo je še tako neumen, da bi verjel klerikalcem na poglavje o pravičnosti?

»Naj tudi Ljubljana plača.« Piše se nam: Poslušal sem družbo preprostih kmetov, kateri so ravno pretresovali novi cestni zakon. Bilo je šest kmetov, med katerimi je moral biti eden naprednjak, ker je marsikaj ugovarjal svojim tovarišem, le pri razgovoru o cestnem zakonu je molče pritril. Glavni refren možakarja, ki je brez dvoma kakšen »cekmoster« in zvest bralec »Slovenca« in »Domoljuba«, je bil sledeči: »Kaj se bodo Ljubljancani ustavljali temu (cestnemu) zakonu! Koliko bodo neki plačali, saj smo vendar mi največji (!) davkoplačevalci. Mi imamo v gozde in na polje slaba pota, Ljubljancani pa imajo gladke ceste, kakor po mizi. Vse mesto je zvečer v luči, mi moramo pa po temi hoditi. Imajo električno železnico, lepe sprehode in velikanske trgovine in hotele. Mi vsega tega nimamo. In če smo mi dosedaj mogli plačevati pri deželnih davkih za Ljubljano, naj tudi Ljubljana za naše ceste nekaj plača!« Ta razgovor vam pošiljam, da bode vedeli Ljubljancani, za kaj se spodobi, da bode za ceste na deželi plačevali letno par stotisoč kron.

Usmiljeni ljudje. Pod tem naslovom pišejo »Slovenec« idrijske novice, da je naprednim voditeljem društvo za otroško varstvo pri sreč, ker se boje zamere pri vodstvu društva, otroci pa so jim deseta briga. To je klerikalna logika, da se bogu smili. Klerikalne korifeje Oswald in Arkota smo ožigosali, ker sta rekurirala proti povišanju občinske podpore za 1000 kron društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v Idriji. Toda mi smo storili zategadel, ker se bojimo zamere pri društvenem vodstvu. Prismo! Le zavijajte kakor hočete, svoje grobnice, ki sta jo s tem zakrivila katehet (!) Oswald in dekan Arko, si nikdar ne zbršeta. Tudi najzabitejši klerikalci ve, da se društvena podpora razdeli edino med revne sirote, društveno vodstvo pa nima niti vinarja za vzgledno požrtovalno delo za vzgojo revne in zanamarjene mladine. Vse ogromno delo vrši društveni odbor popolnoma brezplačno in prostovoljno. Treba je poznati vso idrijsko socialno bedo ravno na tem polju, da se ve prav ceniti delovanje tega človekoljubnega društva. Kaj nam je zamera ali nezamera pri društvenem vodstvu! Zato moramo najnovejšo klerikalno infamijo odločno zavracati. Prav vsled človekoljubnega delovanja pri društvu eminentne socialne važnosti visoko spoštuje vsak pošten Idričan c. kr. sodnega svetnika H. Sturm, ki kot društveni predsednik žrtvuje neprimerno mnogo časa za revne sirote. Vsak mu mora biti hvaležen za njegovo res človekoljubno delovanje. Kdo izmed višjega uradništva je ne glede navzgor ali navzdol spregovoril odkrito besedo o žalostnem socialnem stanju v Idriji in stavil zelo primerne predloge za izboljšanje socialnih razmer v Idriji? Tudi — klerikalci bi morali biti hvaležni svetniku Sturm, saj je gospodinjaka šola njegova ideja, in prav to idejo je izrabil Oswald, da je spravil pod Gessmannom svoje nune v Idrijo. Kakor vsaki dobri stvari, pa Oswaldova zloba nagaja tudi društvu za otroško varstvo in mladinsko skrb, kjerkoli more. S tem pa se ravno dobro razkrinkava ta večni škodljivec idrijskega revnega ljudstva. Sicer pa kaj temu fanatičnemu klerikalcu, če stradajo uboge sirote, če prezebavajo, samo da se on neovirano redi.

Iz Odbora Naprednega političnega in izobraževalnega društva za Kolijski okraj vljudno naznanja svojim članom ter volilec, da leži volilni imenik v gostilni pri »Rusu« na Mar. Terezije cesti na razpolago, da se vsak volilec prepriča, če je nvrstven med volilce II. in III. razreda. V slučaju, da je eden ali drugi izpuščen blagovolni naj na drugo stran iste pole zapisati natančen naslov in razred, da se tega volilca pravočasno reklama.

Avstro-ogrska banka. Za cenzorja pri ljubljanski filijalki avstro-ogrske banke je imenovan ravnatelj stavbne družbe g. Kamilo Pammer.

Bal v deželnem dvorcu. Prvič, kar stoji deželni dvorec, je bil tamkaj v soboto zvečer bal. Ker je mnogochislani g. Šuklje v deželnem dvorcu ta čas hišni gospodar in ima

kot deželni glavar tudi reprezentacijske dolžnosti, je pač naravno, da je on priredil ta bal, toliko bolj naravno, ker se doslej za svoje reprezentacijske dolžnosti ni čisto nič zmenil. Toda čujejo se glasovi, da tega bala ni priredil Šuklje, marveč da je samo oddal prostore deželnega dvorca v porabo gospe dr. Šusteršičevi in da je ta aranžirala ta ples. Povabljen je bila seveda sama pristna klerikalna gospoda. Družba je bila jako majhna, zakaj ni vsak vreden, da bi prišel pred obličje dvornega svetnika Šukljeta in gospe dr. Šusteršičeve. Klerikalci imajo demokratizem sicer vedno na jeziku, v praksi pa ga ne poznajo. Saj ne rečemo, da bi morali vabiti na bal v deželnem dvorcu vrle ženske iz katoliškega konsuma ali možake iz Fabianove kleti. A pri tej priredbi so prezrli vse civilne kroge, kar jih imajo, in povabljen je bila samo smetana klerikalne družbe. Prezrti so bili krogi, ki se pehajo na vso moč za klerikalizem in ki imajo socialno in tudi materialno škodo, ker hodijo s klerikalci. Najbolj poniževalno je to za pevsko in glasbeno društvo »Ljubljana« in za vodstvo kršč. soc. zveze. Brez teh dveh društev bi klerikalci sploh nič ne šteli v Ljubljani. A nobeden ni bil vreden povabila na ples v deželnem dvorcu. Na tem krvavem ponižanju čestitamo posebno društvu »Ljubljana«, ki hoče veljati za zbirališče najboljših klerikalnih krogov, ki hoče biti elitno društvo, pa je pri klerikalcih tako zaničevano, da še na prvi ples v dež. dvorcu ni bilo povabljen. Člani in članice »Ljubljane« in »Kršč. soc. zveze« so pač dobri za štafazo, a niso vredni, da bi se zabavali v družbi, v kateri kraljujeta gospa dr. Šusteršič in hofrat Šuklje. Upamo, da bode ta društva »Ljubljana« in »Kršč. soc. zveza« po tej slovesni brei, ki sta jo dobili od klerikalcev, v prihodnje povišnejši in se bode ta vedli tako, kakor je primerno za ljudi, ki niso bili vredni povabila na prvi ples v dež. dvorcu.

Blamaža »Ljubljane«. S poklerikalnim plesom pleskega društva »Ljubljane« je izginil tudi njen renome in inteligenca jo dosledno ignorira. To so bitko občutili na konkurenčni veselici proti lovskemu plesu 1. t. m., ko se je sešlo komaj nekaj »klerikalcev« a la Šuklje, da so gledali strašno blamažo praznih Unijonskih prostorov. Da bi se potolažili, je sobotni »Slovenec«, za katerim bi ne bilo težko spoznati njegovo domisljavo potenco Tone Svetka, tudi odvekomaj »klerikalca«, priobčil neko zabavljanje proti družabnim prireditvam Čitalnice v Ljubljani in proti reklamam za društva z liberalno večino. Glede zadnjega prinominjamo le, da reklama za veselice v »Slovenec« itak nič ne pomeni, ker »Slovenec« pripadniki sploh niso snosni za obisk veselice, oziroma nimajo niti smisla, niti potrebne olike in nečjejo žrtvovati v še tako naroden namen potom udeležbe na veselici niti vinarja. Ljubljanska čitalnica je pa »Slovenec« zato tako v žolodcu, ker je tu letos najvišja družabno življenje, v Unijonu pa je zmrazil že sam poskus posnemati čitalnične prireditve. Hinc illae lacrimae.

Ljudsko štetje. Poleg 38.645 civilnih stanovnikov šteje Ljubljana dandanes tudi še 3066 aktivnih vojakov. Skupno prebivalstvo Ljubljane znaša torej 41.711 ljudi.

Nemško gledališče v Ljubljani. Prihodnjo sezono bodo nemške predstave že v novem nemškem gledališču. Za prihodnjo sezono je gledališče oddano celovskemu ravnatelju Richterju. Predstave bodo štirikrat na teden, opere pa Nemei ne bodo gojili.

Umrla je v Ljubljani ga. Kristina Globočnik, roj. Toman, fužinarjeva vdova in posestnica. Truplo se prepelje v Kamno gorico, kjer bo jutri popoldne ob pol 4. pogreb. P. v. m.!

Umrl je večeraj zvečer v Ljubljani g. Jožef Bizovičar, bivši molar. P. v. m.!

Iz Lip na Barju. Kljub temu, da nam uniči povodenj skoro vsako leto vse poljske prideleke, pride v jeseni naš župnik z veliko vrečo in — hočeš nočeš — moraš dati, če ne žita, pa svitile kronce, katerih vsled slabe letine tudi nimamo v izobilju. Zelo v čudni luči se je gospod Knific pokazal v naslednjem slučaju: Nekoč je bil poklican k bolni ženski, da bi jo spovedal in obhajal. Toda ko ga je prišla neka oseba klicat, jo je prav no domače nahrulil in rekel: »Idi v Ljubljano, jaz nimam zunaj župnije nič opraviti!« Druga ni preostajalo, kakor, ali pustiti bolnico umreti brez sv. zakramentov, ali pa čakati na župnika še celih pet ur. Prišla je jesen, čas »bire«. Sedaj je obiskal gospod župnik, z vrečo v roki, tudi ono hišo, pri kateri, kakor je rekel v poletju, nima nič opraviti. Toda to še ni vse. Še celo sedaj pozimi nas ne pustijo v miru ti »bisagarij«. Pred kratkem se je prikradel k nam v hišo mlad duhovnik, ki je prošil milodarja za neko bolnišnico. Ta mož je bil tolikanj zmeden, naj si bo v besedi ka-

kor v obnašanju, da se mn je takoj videlo, da si je mož že sam svest, da opravlja delo nepravilnega. O pri-
liki kaj več.

Uboj. 22letnega posestnikovega
sina Valentina Simiča iz Laz v sod-
nem okraju Logatec, so našli 2. t. m.
na okrajni cesti med Planino in La-
zami mrtvega. Malo prej so se bili
tam stekli fantje. Mrtvega Simiča so
prepeljali v mrtvašnico v Planino.
Storilec dosedaj še niso izsledili.

Terno je zadel nekega posestnika
sin s Potovrha pri Novem mestu. Ko
so mu našli na roko kar 600 svetlih
kronic, si je mislil: »ravno prav, bom
vsaj imel vesel predpus« Rečeno
storjeno. Povabil je pr korajžnih
fantov in par brhkih deklet in hajdi
z njimi v gostilno. Poslal je tudi po
godca. Zdal pa so vsi skupaj kar dve
dni in dve noči jedli, pili, peli in ple-
sali, da niso sli nič spat. Kronic v
žepu pa so se vidoma tajale.

Umrli je v Črnomlju sodni sluga
v p. in posestnik Štefan Klein. P.
v m.!

Poročil se je v Zagorju ob Savi
g. Adolf Ranzinger, uradnik pri
rudniku z gospico Pepco Janovo. Bi-
lo srečno!

»Zlahta, raztrgana plahta.« Iz
Zagorja ob Savi se nam poroča sle-
deče: Dne 29. januarja je šel Jakob
Brvar, podomače Pepevnak, iz Pod-
strane pri Zagorju ob Savi, od Šem-
nika, kjer je prodal par volov, v
družbi svojega mladoletnega sina
proti domu. Na poti se je hotel okrep-
čati ter je vstopil v gostilno gosp. A.
Ašiča na Lokah. Nevede se je tam
sešel z nekim sorodnikom ter z njim
popival. Končno so potem skupno šli
proti domu. Med potom se je ta pri-
sližen spremljevalec prišel na sum-
ljiv način Brvarju dobrikati in ga
otipavati po suknjici, najbrže v na-
di, da na ta način najlože izvabi od
Brvarja listino z denarjem, v kateri
je bila kupnina za prodanih par vo-
lov. Brvar, to opazivši, sune posilje-
nega prijatelja od sebe. Ta se je uje-
zil in pograbil nož, s katerim je pre-
teli Brvarju, a slednji mu izbiže nož iz
rok na tla. Zapretel mu je tudi, da po-
čelne na pomoč, ako ne bo meroval.
Sorodnik je vzel šibice ter iskal svoj
nož po tleh. Nazajgrede se pa pri-
druži Brvarjevemu sinu ter je z istim
ravno tako ravnal, kakor poprej z
očetom, misleč, morda ima pa ta
kupnino pri sebi. Prebrisanemu tie-
ku se je tudi ta poskus izjalovil, ven-
dar bi bilo dobro, da bi se javna ob-
last za to pobrigala, koliko je na tem
štine.

Prepovedani semnji. V sled
nevarnosti, da se razširi kuga na go-
bih in parkljih pri živini, sta prepo-
vedana semnja dne 9. februarja v Za-
gorju in dne 17. februarja v Izlakah.

Dva nova sejma. V St. Petru na
Krasu sta se vpeljala poleg štirih, že
starih, dva nova sejma, ki se vršita
dne 15. februarja in 18. aprila. Vs-
h 6 sejmov velja za kramarjevo govedo in
konje, na kar se kupei in prodajalci
posebno opozarjajo.

Svarilna znamenja za avtomobi-
liste. C. kr. ministrstvo za javna de-
la je c. kr. namestništvu v Pragi na-
ročilo, da se morajo svarilna zname-
nja za avtomobiliste postaviti na levi
strani vozne smeri, ker je v odnot-
nem upravnem okraju predpisano,
da se izogiblje na levo in prehiteva
nadesno. Svarilna znamenja se sme-
jo tako postaviti, da je njih spodnji
rob 2.75 m od tal. Kakor znano, so
svarilna znamenja za avtomobiliste
bela na modrem polju, in sicer na
okroglih ploščah, ki imajo 70 cm v
premeru, nimajo pa nikakega na-
pisa.

»Glas Naroda« v Novem Yorku.
Uredništvo tega lista je prevzel gosp.
Fran Podgoršek.

Kap zadela. Ko je včeraj dopol-
ne sedel v neki gostilni v Kolodvor-
ski ulici pekovski pomočnik Ivan
Hinek, roj. 1873. v Stražišču pri Kran-
ju ter pristojen v Mokronog v krš-
kem okraju, se je nenadoma zgrudil
in bil takoj mrtev. Na lice mesta do-
šla policijska komisija je konstatira-
la, da ga je zadela kap. Njegovo trup-
lo so prepeljali v mrtvašnico k Sv.
Krištofu. Pokojniku so svoj čas v de-
želni bolnišnici odstranili štiri
rebra.

Mica Kovačeva. Ko sta snoči v
neki tukajšnji kavarni nek čevljar-
ski in nek ključavničarski pomočnik
napravila čez 1 K dolga, sta hotela
oditi, ne da bi bila plačala zaužitke.
Ko ju je kavarnar opozoril na plači-
lo, sta se začela pripraviti, dokler ju
niso postavili pod kap. Tudi zunaj
sta potem toliko časa vpila, da je sto-
pil v akcijo stražnik.

Lepo število. Predvčeršnjim je
prišel policiji in občinstvu dobro
znani Ljubljancan Karel Spindler k
neki stranki na Poljanski cesti bera-
čič ter pri tem izmaknil 14 K vredne
hlade. Ko ga je policija še isti dan iz-
sledila in aretirala, je Spindler tatvi-
no priznal in je imel ukradene hlade
že oblečene. Spindlerja so oddali pri-
stojnemu sodišču, kjer ima pričako-
vati v svojem življenju že 49. kazen.
Pač lepo število!

Neredneš. V soboto ponoči je v
neko restavracijo s silo udri nek
hlapec ter začel tam brez varstva raz-
grajati in bi bil kmalu izval prepri,
ko bi ga ne bili prijatelji pomirili.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z
južnega kolodvora odpeljalo v Ame-
riko 36 Makedoncev, 18 Hrvatov je
šlo pa iz Zlatara v Stražo na Dolenj-
skem. — V soboto se je odpeljalo v
Ameriko 51 Makedoncev.

Izdubil je g. Jožef Baraga sre-
brni ščipalnik. — Sluga Avgust
Švajger je izgubil bankovec za 10 K.
— Sprevodnik Fran Majcen je izgu-
bil denarnico, v kateri je imel 44 K
denarja. — Zasebnica ga. Katarina
Ovsenarjeva je izgubila nekaj čez
9 K denarja. — Delavka Marija Set-
likarjeva je izgubila okoli 200 K de-
narja v bankovcih. — Sprevodniko-
va žena ga. Frančiška Skalova je
izgubila denarnico, v kateri je ime-
la čez 30 K denarja. — Branjevka
Jožefa Štefančičeva je izgubila 41 K
denarja in račun nekega odvetnika.
— Karolina Predančičeva je pozabila
v neki trgovini dve ogrinjaji.

Poročilo o koncertu »Glasbene
Matice« in o sobotni gledališki pred-
stavi smo morali radi pomanjkanja
prostora odložiti za jutri.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda v
spomin na 7. dan februarja 1910 dal
gosp. župnik Iv. Vrhovnik 5 K. —
Iskrena hvala!

Društvena naznanila.

Darilo »Mladika«. Znani rodo-
ljub, gosp. Rajko Arce, ki je lani
podaril dijaškemu društvu »Domo-
vina« po gospe S. L. 100 K, je izročil
te dni po isti gospe društvu »Mladi-
ki« zopet 100 K in postal s tem dari-
lom ustanovnik društva. Slava požrt-
vovalnemu rodoljubu!

V soboto, dne 11. februarja pri-
redi »Narodna čitalnica« v Ljubljani
svoj VII. družabni večer. Ti večeri
so dosegli v Ljubljani tako priljubl-
jenost, kakor še nobena druga prire-
ditev v manjšem obsegu. Od večera
do večera raste animirana familijar-
nost udeležencev, ki se čutijo v pri-
jetni domači zabavi nad vse zado-
voljni. VII. plesni in zabavni večer
se bo vršil, kakor dosedaj v vseh čit-
alniških prostorih »Narodnega do-
ma« v Ljubljani in bo poleg plesa
obsegal še krasne pevske točke, od
katerih omenjamo Fr. Gerbičev tro-
spev za ženske glasove s spremljevan-
jem klavirja »Rožmarin«, ki se je
izvajal na zadnjem koncertu »Glas-
bene Matice«. Vabljeni so vsi člani
in po njih vpeljeni gostje, kakor od
odбора povabljene dame in gospodje.

Društvo zdravnikov na Kranj-
skem je pri zadnji odborovi seji skle-
nilo, da bo odsihod redno vsako
drugo sredo prirejalo prijateljske se-
stanke, in sicer v Tratinčevi restav-
raciji »Zlata kaplja« na Sv. Petra ce-
sti. Prvi tak sestanek se vrši v sredo,
dne 8. februarja ob 8. zvečer. Gospod-
je kolegi se vljudno vabijo k ude-
ležbi.

Starejšinska zveza Triglava.
Pravila so od namestnije potrjena
ter v kratkem odpošlje vsakemu sta-
rejšini po en izvod. Iz Gorice nam je
poslal naš vrli ustanovnik g. Josip
Kovač, c. kr. sodni svetnik v p., li-
sto, s katero prijavlja Zvezi, kot po-
verjenik, 16 starejšin, ki žive razpo-
nega, vsi v Gorici. Iz Celja pa se je
prijavilo po navdušenem starejšini
g. dr. Sandor Hrašovec celo 21 starejšin
iz mesta samega. Zagotovljeno
nam je tudi, da pristopijo še vsi sta-
rejšine celjskega okraja. Ziveli ne-
omajani Triglavani!

»Triglavski ples.« Vabila so
razposlana. Posebno zanimanje za
našo prireditev je opažati na Stajer-
skem. Skoro vse starejšine so nam
objubile, da se gotovo udeležijo in vr-
hu tega nam je zagotovljena narav-
no veličanska udeležba iz Celja.
Malenkostne zapreke nas ne omalo-
dušujejo. Dolga vrsta prijavljenih
starejšin nam jamči, da nismo
osamljeni. Z združenimi močmi bo-
detela delovala od sedaj »Starejšinska
Zveza« in »Triglav« v dosego naših
ciljev.

Plesni venček slovenskega trgo-
vskega društva »Merkur«, ki se je vr-
šil v soboto, dne 4. februarja t. l. je
uspel nad vse sijajno, ne samo kar
zadeva udeležbo, marveč tudi v deko-
rativnem oziru. Z bujnim zelenjem
dekorirano stopnišče te je pripeljalo
do plesne dvorane, ki je bila tudi
okusno z zelenjem ozaljšana. Zopet
je pokazala mnogoštevilna udeležba
na tem plesu, kake simpatije uživa
društvo »Merkur« v vseh slojih pre-
bivalstva. Prvo četvorko je plesalo
72 parov, druge pa se je udeležilo že
približno 100 parov, tako da bi bilo
skoro zmanjkalo prostora v veliki
dvorani. Zelo živahno življenje je
vrvelo v dvorani do ranih ur. Med
udeleženci na plesu smo opazili dvor-
nega svetnika grofa Chorinskega,
dvornega svetnika Klimenta, deželna
poslanca dr. Tavčarja in dr. Triller-

ja, deželno - vladnega svetnika vite-
za pl. Lasehana, ravnatelja Pakla,
ravnatelja Tykača, tovarnarja De-
mana, veletržica Knesa, zborničnega
svetnika Mejda in Urbanca, dr.
Windischerja, predsednika višjega
državnega upravnika Lillega in mno-
go drugih odličnih gospodov in dam.
V poznih urah šele so se poslovili
udeležniki od tako krasno uspele pri-
reditve. Godbo je oskrbela s priznano
marljivostjo »Slovenska Filharmo-
nija«.

Podružnica Ljubljana I. avstrij-
skega društva državnih uslužbencev
je priredila v soboto, dne 4. februar-
ja v dvorani hotela »Union« plesni
venček, ki je zvalil med zvoki c. in
kr. pešpolka št. 47 veliko število ple-
salcov na plesišče, ki je postajalo
čim dalje tesnejše, ker je bil precej-
šen del dvorane rezerviran za nize.
Med udeležniki plesa je omeniti dvor-
nem svetniku grofa Chorinskega, Kli-
menta in Pakla, vladna svetnika vi-
teza pl. Lasehana in pl. Chrona, viš-
jega gozdarskega svetnika Rubbia,
fin. prokuratorja br. Pessiaka, okr.
glavarja dr. Praxmarerja, dež. sodn.
svetnika Vederjaka, okrajnega ko-
misarja barona Lazarinija, odvetnika
dr. Furlana, jetnišničnega ravnate-
lja Rabitscha, pis. ravn. Leskeja, viš-
jega drž. upravnika Lilleka, zbornič-
nega svetnika Kregarja in dr. posl.
Gostinčarja. Ples, prav intinua in
domača prireditve, je trajal do ranih
ur.

Zopet enkrat celo noč dobro in
neprisiljeno zabaval se bo vsakdo, ki
poseti v soboto, dne 11. februarja se
vršee VII. veliko mednarodno maš-
karado »Strokovne zveze tobanih
delav in delavcev« v zgornji veliki
dvorani »Narodnega doma« v Ljub-
ljani. Ob zvokih »Slovenske Filhar-
monije« bo le prehitro minul čas
vsem plesalcem in neplesalcem: za vse
bo dovolj zabave in predpustnega ve-
selja. Vstopnice za to maskarado se
prodajajo v trafiki ge. Češarkove v
Selenburgovi ulici.

Slovensko planinsko društvo.
Podružnice v Kranju občni zbor bo
dne 9. februarja ob 7^{1/4} zvečer v
»Narodni čitalnici« v Kranju.

Akademsko društvo »Slovenija«
na Dunaju priredi IV. redni občni
zbor v torek dne 7. t. m. ob pol 8.
zvečer v lokalu »Zinn Magistrat«
(I. Lichtenfelsgasse 3, poleg rotov-
ža). Na dnevnem redu so poleg obič-
ajnih točk: volitev v odbor in v
eksekutivno narodno-radikalnega di-
jaštva. Nadalje sporoča društvo, da
prireja vsak četrtek ob pol 8. zvečer
v društvenih prostorih (VIII. Brei-
tenfeldergasse 20) redna predava-
nja, dostopna vsem slovenskim dija-
kom; tačas ima tov. jurist Ivan Sa-
jovic ciklus predavanj o socializmu.

Klub slovenskih tehnikov v Pra-
gi naznanja, da ima vsako sredo ob
7. zvečer debatne večere o gospodar-
skih razmerah v slovenskih deželah,
ti večeri se vrše v prostorih sloven-
skega akademičnega društva »Adri-
je« v Pragi II., Spalená 20/III. —
Kdor se zanima, dobrodošel. — O d-
b o r.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim
sodiščem.

Brezbriznost. V noči od 10. na
11. t. m. je zapazil tukajšnji policijski
stražnik na Tržaški cesti stati
prazen voz. Ker ni bilo na njem ni-
kake svetilke in je voz stal v temi, je
bila velika nevarnost, da kdo v voz
zade. Dne 4. t. m. se je moral te-
daj zagovarjati lastnik dotičnega vo-
za, Ivan Traven, radi brezbrizno-
sti. Traven pravi, da ga takrat sploh
ni bilo doma in da je moral voz pu-
stiti na cesti neki delavec, ki je pol
dne pri njem delal, ki ga pa ne pozna
po imenu. V svrhu zaslusbe prič se
razprava preloži na nedoločen čas.

Razne stvari.

* Velikanska eksplozija dinamita
v New Yorku. Kakor poroča »New-
york-Herald« je po uradnih poročilih
ubitih 23 ljudi, 150 pa ranjenih. Naj-
brže se je dinamit sam vnel.

* Kuga v Aziji. Zdravnik dr.
Michel, ki je zbolel v Pekingu za ko-
lero, se je dal lečiti z Ehrlich Hata
606. Res se mu je izboljšalo izpočetka
zdravje, sedaj pa umira. — Iz fudsiad-
jana se poroča, da se branijo kitajski
vojaki delati službo v kordonu, ker se
boje kuge. Na stotine mrtvih leži po
poljih. Nekatere vasi so popolnoma
izumrle. 4. t. m. so začeli tam sežigati
mrtvece ter jih sežigali takoj prvi dan
700. Kakih 5000 mrtvev bodo zažgali
še te dni. Ruska vlada je odredila pe-
tdnevno karanteno za one, ki prihajajo
preko Amurja. Vse mrtlice, ki jih pri-
našajo reke s seboj, polove in sežgo.
— Iz Odese se javlja, da so se dogo-
dili tam novi slučaj, ki dajo sumiti,
da se je prinesla tja zopet kuga. Vlada
je odredila dalekosežne varnostne od-
redbe. — Kakor poroča brzojavna
agentura iz Petrograda, umre v Kvan-
čungtu po 100 ljudi na dan za kugo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije in državni zbor.

Dunaj, 6. februarja. Vojni odsek
avstrijske delegacije ima sejo 13. t.
m. Jutri se prične plenarne seje av-
strijske poslanske zbornice. Na dnev-
ne redu jutranje seje bodo tele točke:
1. vladna predloga o nočnem delu
žensk; 2. krošnjarski zakon; 3. dru-
štveni zakon in 4. poročilo poljedel-
skih odsekov. V proračunskem odse-
ku se bo nadaljevala razprava o ita-
lijanski pravni fakulteti

Podaljšanje bančnega provizorij.

Dunaj, 6. februarja. Avstrijska
in ogrska vlada sta se sporazumeli v
toliko, da se podaljša bančni provi-
zorij, ki poteče 31. marca t. l., do 1.
maja, ker se je bati, da bi ogrske
zbornice dotične zakonske predloge
ne rešila do konca meseca marca.

Krščanski klerikalci in vojaški kre-
diti.

Dunaj, 6. februarja. Krščanski
socijaleci bodo v delegacijah glasovali
za vojaške kredite samo v slučaju, da
se jim dajo jamstva, da se uvede
2letna vojaška služba in da se v av-
strijskem parlamentu sprejmo tako-
zovane državne nujne potrebe.

Bienertth v avdienci.

Dunaj, 6. februarja. Danes do-
poldne je cesar sprejel v enourni av-
dienci ministrskega predsednika
barona Bienerttha.

Med nemškimi dijak.

Gradec, 6. februarja. Nemški
svobodomiselniki akademiki protestni
shod radi dogodkov v Krakovu se je
vršil včeraj. Po shodu so priredili
demonstracijski »bumel« po Karel
Ludvikovi cesti, kjer je svirala voja-
ška godba. Tu je prišlo do spopada
in pretepa med svobodomiselnimi in
klerikalnimi dijak. Aretiranih je bi-
lo več nemških nacionalecev.

Shod moravske agrarne stranke.

Brno, 6. februarja. Tu je imela
zaupni shod moravska agrarna
stranka. Vdeležilo se ga je 150 zaup-
nikov. Med napredno in konservativ-
no stranko se je doseglo popolno spo-
razumljenje. Za predsednika je bil
izvoljen poslanec Stanek.

Hrvaški delegatje v peštanskem pa-
lamentu.

Budimpešta, 6. februarja. Ogr-
ska delavna stranka je sklenila, da
pošlje izmed hrvaških delegatov v
posamne odseke grofa Pejačevića,
škofa Schwindermannina in dr. Spevea.

Provizorij slovenske pravne fakul-
tete v Pragi.

Praga, dne 6. februarja. Včeraj
dopoldan se je podala deputacija slo-
venske visokošolskega odseka aka-
demičnih društev pod vodstvom pre-
sednika tega odseka k rektorju praške
češke univerze. V deputaciji sta bila
tudi mediciner Jurečka in pravnik Kosi-
ter se ji je pridružil tudi predsednik
zveze češkoslovenskih študentov. De-
putacija se je prišla k rektorju dr. Ja-
nošku informirati o stališču, katero
zavzema praški vseučiliški senat napram
slovenskim zahtevam. Rektor je odgo-
voril deputaciji, da je senat praške
univerze sklenil, se z vso vnemo za-
vzemati za slovenske vseučiliške za-
hteve in za provizorij pravne fakultete
v Pragi. Senat bo te težnje Slovencev
podpiral in če bi se vseučiliškim za-
htevam Slovencev ne ugodilo nare-
benim potem, potem bo praški senat
za to, da se izpremeni praški vseučil-
iški zakon. V prihodnjih dneh ima
senat praške češke univerze sejo, na
kateri bo razpravljal o teh zadevah.
Ta odgovor rektorja je dokaz, da so
bile vse vesti, ki so krožile tozadevno
v zadnjem času po Dunaju, čes, da
dela češki akademiki senat sam težko-
če provizoriju slovenske pravniške fa-
kultete v Pragi, povsem neresnične.

Nesreča pri sankanju.

Semmering 6. februarja. Včeraj se
je zgodila tu pri sankanju s sankami
bob velika nesreča. Sanke, na katerih
so se vozili skupaj dr. Groman na Du-
naja, zakonska de Majo, okrajni giavar
iz Mürrzuschlaga dr. Lorraine in neki
Forster z Dunaja so se prevrnile. Dr.
Groman in gospa De Majo sta bila na
mestu mrtva, dva gospoda sta težko
ranjena, eden je ostal neranjen.

Umor na Dunaju.

Dunaj, 6. februarja. V Meidlingu
je umoril neki podnajemnik svoj go-
spodinjo s sekiro in ji vzel 70 K. Se
po noči se je posrečilo policiji izslediti
in aretirati storilca, ki svoj zločin pri-
znava.

Spor med Turčijo in Grško.

Sofun, 6. februarja. Ob turško-grški
meji so se spopadli turški in grški vo-
jaki. Pri spopadu sta obležala na turški
strani 2 vojaka mrtva, 5 Grkov pa je
bilo ranjenih.

Sofun, 6. februarja. Turška vlada
zbira vojaštvo in je pošilja na grško

mejo, kjer hoče uprizoriti protidemon-
stracijo proti grškim manevrom, ki se
vrše ob grško-turški meji.

Kralj Peter v Rimu.

Rim, dne 6. februarja. »Giornale
d'Italia« poroča, da pride te dni v Rim
srbski poslanik Barolli, da uredi vse
potrebno za sprejem kralja Petra, ki
pride v Rim 12. februarja. Kralj Peter
bo potoval v Rim čez Reko ter ostane
pri italijanskem kralju 14 dni. Papeža
kralj Peter ne bo obiskal.

Izpememba v francoskem mini-
strstvu.

Pariz, 6. februarja. S trdovratno-
stjo se vzdržujejo vesti, da se vrne
bivši zunanji minister Delcasse zopet
v ministrstvo ter da pride na mesto
sedanjega zunanjega ministra Pichona
ali pa da postane naslednik sedanjega
ministrskega predsednika Brianda.

Generalna stavka železničarjev na
Španskem.

Pariz, 6. februarja. iz Madrida se
poroča, da je sklenil eksekutivni ko-
mite španskih železničarjev proglasiti
generalno stavko, če železničarji ne
dobe zadoščenja za svoje zahteve.
Vlada sodi, da je to uprizorjeno po
anarhističnih krogih in da je vse te
kroge kakor tudi eksekutivni komite
strogo nadzorovati.

Vstaja v Mehiki.

Paris Dne 6. febr. Iz New Jorka
se brzojavlja, da se vstaja v Mehiki
vedno bolj širi. Vstaji so zavzeli že
veliko število mest in so predvčeršnjim
popolnoma porazili pomožno armado
pred mestom Juarezom in mesto samo
zavzeli.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Gospodarstvo.

— Izžrebane srečke. Glavni do-
bitek turških srečk v znesku 200.000
frankov je zadela št. 1.876.558. —
Glavni dobitke italijanskih srečk
rdečega križa v znesku 15.000 lir za-
dene serija 8370 št. 41, 2000 lir pa se-
rija 3373 št. 9. — Glavni dobitke
srečk Herzog Sachsen-Meiningen v
znesku 5000 goldinarjev južnonem-
skega kova potegne serija 1541
št. 34, 2000 goldinarjev pa serija
6525 št. 46.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. januarja: Dragica Sal-
ler, rejenka, 4 mesece, Emonska ce-
sta 10.

Dne 31. januarja: Josip Kuchler,
bivši vrtnar, 63 let, Radeckega ce-
sta 11. — Ana Zupančič, posestniko-
va žena, 62 let, Cesta v mestni log
št. 26.

Dne 2. februarja: Martin Slam-
nikar, bivši krojač, 77 let, Japljeva
ulica 2.

Dne 3. februarja: Franja Do-
lenc, delavka, 30 let, Radeckega ce-
sta 11. — Ivana Ambrožič, učenka,
16 let, Razpotna ulica 6. — Ludmila
Pollak, tovarnarjeva hčerka, 10 let,
Dunajska cesta 23. — Ana Lavrin,
zasebnica, 79 let, Zaloška cesta 23. —
Marija Mariacher, kavarnarjeva
vdova, 68 let, Japljeva ulica 2.

V deželni bolnici:
Dne 31. januarja: Marijana Faj-
far, posestnikova hči, 29 let. — Fran
Dolar, delavec, 58 let.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

št. 93. (Par). Društ. predst. 2007.

V torek, 7. februarja 1911.

Nova opereta! Četrtič: Nova opereta!

Baron Trenk

Opereta v treh dejanjih. Uglasbil Srečko
Albin. Besedilo srisal A. M. Wilner in
N. Bodansky. Poslovenil Gv. Solar. Upri-
zoril Jos. Povh. Kapelnik Ed. Czajaneck.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Začetek ob 7^{1/2} uri. Konec ob 10.

Prihodnja predstava bo v četrtek 9. februarja.

Specialiteta, edina slovenska
ura za telovadce.
Dobi se samo pri tvrdki
Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Borzna poročila.

Uradni kurzi dunajske borze 6. februarja 1911

Maloobročni posojila	Dunajski	Blagovni
4% majeva renta	93.05	93.25
4 1/2% srebrna renta	97.10	97.30
4% avstr. krona renta	92.95	93.15
4% ogr.	91.9	92.15
4% kranjsko deželno posojilo	96	97
4% k. o. češke dež. banke	94	95

Srečke	Dunajski	Blagovni
Srečke iz 1. 1860 1/2	214.25	220.25
" " 1864	307	313
" " tiske	155.75	161.75
" " zemeljske 1. izdaje	299	304
" " " II.	287.50	293.50
" " ogrske hipotečne	251	257
" " dun. komunalne	38	48
" " avstr. kreditne	538	548
" " ljubljanske	92	98
" " avstr. rdeč. križa	88	94
" " ogr.	59	63
" " bazilika	40	41
" " turške	25.825	259.25

Dolanci	Dunajski	Blagovni
Ljubljanske kreditne banke	482	486
Avstr. kreditnega zavoda	677	678
Dunajske bančne družbe	564.75	565.75
Južne železnice	113.60	114.60
Državne železnice	747.75	748.75
Alpine-Montani	780.50	781.50
Češke sladkorne družbe	275	277
Zivnostenske banke	287	287.25

Valute	Dunajski	Blagovni
Cekini	11.36	11.39
Marki	117.27	117.47
Franki	95	95.10
Lire	94.50	94.70
Rubliji	253.50	254.25

Žitne cene v Budimpešti

Dne 6. februarja 1911.		
Termin.		
Pšenica za april 1911	za 50 kg	11.51
" " oktober 1911	za 50 kg	10.95
Rž za april 1911	za 50 kg	8.18
Koza za maj 1911	za 50 kg	5.84
Oves za april 1911	za 50 kg	8.66

Efektiv. Jako trdno.

Meteorološko poročilo.

februar	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetri	nebo
1.	2. pop.	742.8	18	slab jug	jasno
2.	9. zv.	741.1	-3.9	brezvetr.	"
3.	7. zj.	737.8	-7.0	sr. sever	oblačno
4.	2. pop.	735.6	2.8	p. m. izah.	del. jasno
5.	9. zv.	737.5	-2.5	sl. zahod	jasno
6.	7. zj.	739.6	-9.4	sr. sever	megla

Srednja predvčerajšnja temperatura -2.5°, norm. -1.3° in včerajšnja -2.2°, norm. -1.2°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

+

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, brat, svak in stric, gospod

Jožef Bizovičar
bivši molar

po kratki in mučni bolezni, včeraj v nedeljo, dne 5. t. m. ob 9. zvečer v starosti 76 let, previden s tolažili sv. vere, mirno preminil.
500
Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v torek, dne 7. t. m. ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.
Ljubljana, 6. februarja 1911.
Žalujoči ostali.

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljeni soprog in oče, gospod

Štefan Klein
c. kr. sod. sluga v p. posestniku itd.

v petek 3. februarja ob 1/2 7. uri zvečer po dolgem bolehanju previden s sv. zakramenti preminul.
Pogreb se vrši v nedeljo dne 5. februarja popoldne.
490
Črnomelj, 4. februarja 1911.
Žalujoči ostali.
Mesto vsakega posebnega obvestila.

Zahvala.

Za vse dokaze prijateljskega sočutja ob prebitki izgubi našega nepozabnega gospoda

Karla Dvoršaka
trgovca

bodi na tem mestu izrečena vsem prijateljem in znancem pokojnika, kakor darovateljem prekrasnih venčev naša iskrena zahvala.
492
Trbovlje, 3. februarja 1911.
Žalujoči ostali.

Naprednjaki, prispevajte za Narodni sklad!

Fotografski aparat

skoraj nov, z vsemi drugimi potrebščinami za fotografiranje, se ceno proda.
Poprašati je Sv. Petra nasip št. 49. I. nadstropje.

Restavracija

v Prešernovi ulici 9 498
.. se meseca maja odda v najem. ..

Dama
ki ji je kaj ležeče na zdravem negovanju kože, zlasti ki hoče odpraviti pege kakor tudi dobiti in ohraniti nežno mehko kožo se umiva le z 491 lilijinim mlečnim milom s konjičkom v vseh lekarnah drogerijah (Znamka lesen konjiček). In trgovinah s parfumi. Bergmann in Komp., Berlin u. L.

Dobro vpeljana, zelo obiskana gostilna

na Gorenjskem
poleg železniške postaje se proda iz proste roke po primerni ceni. Zelo pripravna, brez konkurence za vsako trgovino. Cena po dogovoru. Polovica kupnega zneska zamore ostati na hiši.
Kdor je kurec, naj se zgleda pri Antonu Pogačniku, poselniku in županu v Podnartu, kateri mu da natančnejša pojasnila.
487

+

Namesto vsakega drugega obvestila.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, oz. mamica, sestra, svakinja, teta, gospa

Josipina Klopčič

včeraj ob 1/2 1. uri po noči po daljšem bolehanju, previdena s sveto-tajstvi za umirajoče v 56. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne rajnice se vrši jutri, v torek ob 3. uri pop. iz hiše žalosti Zaloška cesta št. 6 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položijo zemski ostanek in večnemu počitku.
Posmrtnice se bodo darovale v cerkvi Sv. Petra.
Bodi ji ohranjen blag spomin.
LJUBLJANA, dne 6. svečana 1911.
Ljudevit Klopčič c. kr. dež. vladni konc. pr.
Tomaž Klopčič seprog.
Marica Klopčič hčerka
Janko Klopčič sinova.

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša najiskrenejše ljubljena preblaga mati, tašča in stara mati, gospa

Kristina Globočnik roj. Toman
fužinarjeva vdova in poselnica

danes 5. februarja ob 1/2 2. uri zjutraj po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb bode v torek, 7. februarja ob 1/2 4. uri popoldne v Kamni gorici, kamor se prepelje naša blaga mati.
Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.
V LJUBLJANI, dne 5. februarja 1911.
Prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša najiskrenejše ljubljena preblaga mati, tašča in stara mati, gospa

Kristina Globočnik roj. Toman
fužinarjeva vdova in poselnica

danes 5. februarja ob 1/2 2. uri zjutraj po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb bode v torek, 7. februarja ob 1/2 4. uri popoldne v Kamni gorici, kamor se prepelje naša blaga mati.
Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.
V LJUBLJANI, dne 5. februarja 1911.
Prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

Trgovina

s poljskimi pridelki in vinom na debelo na Sp. Štajrskem 485
se odda v najem, eventualno vzame kompanjona.
Ponudbe na upravnitvo »Slov. Naroda«.

Velik prostor

pripraven za lesno trgovino, prodajalca drv in premoga ali tesarja 488
se odda v najem v Bohoričevi ulici 9.

Primeren lokal

v sredini mesta z vodovodom išče »klub slov. amater-fotografov« v Ljubljani. Ponudbe z vsemi pogoji je poslati na društvo. 468

Vino

staro, graševina, kraljevina in muškati iz lastnih vinogradov, 1600 hektolitrov bukovarskega, glasovitega po dobroti, prodaja na drobno in debelo lastnik
MALEK MILEUSNIČ v Zagrebu, Maksimir, telefon 352. 467

ZVEZDNA TRANINA

z znamko repate zvezde je najboljšje blago za obleke in perilo. 402

Išče se za dobro idočo trgovino starejšega in neoženjenega, v trgovini izurjenega

kompanjona

z nekaj kapitalom.
Ponudbe pod »H. E. 1000«, Kal pri Sv. Petru, Kranjsko. 486

Večji priložnostni nakup! Spalna soba

iz orehovine, elektr. lestenec in svetiljka, enara za knjige in stolaže, otroška postelja, urvetn. slika itd., Puchov motor s stranskim vozom 3 1/2 HP se zaradi pomanjkanja pro-tora na ceneje proda v Hrenovi ulici št. 19. 482

Več lepih

stavnih parcel, stanovanje

primernih za vile, zasebne kakor tudi delavske hiše, je pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Zelo primerne so tudi za napravo kake gostilne ali trgovine. Več se izve pri imejtelju Josipu Perdanu v Ljubljani.

Kdor želi kupiti dobrega

vina

nad 100 hl iz glasovitega vinogorja v Zagorju, naj se obrne na trgovca:

P. CIGLENEČKI, Sv. Križ-Začretje (Hrvaško).

V svrhu prevzetja samozastopstva neke epohalne novosti

(konsumni predmet) se sprejmejo zmožni in marljivi solventni gospodje v vsakem glavnem in provincijalnem mestu monarhije (izvzemši Dunaj), s stalnim bivališčem ravnotam proti stalni plači ali proti proviziji, od nekega velikega tvorniškega podjetja. Gospodje, ki so upeljani pri tovarnah za pohištvo, pri kupčevalcih, stek arjih, arhitektih in stavbnikih, imajo prednost.
Odgovor z navedbo referenc pod »Concurrenzlos 128«, na poštini urad 66, Dunaj IX, Porzellangasse. 489

At. 3960

Razglas.

Pri podpisnem mestnem magistratu se bodo vršile zaradi oddaje raznih del in dobav za novo zgradbo državne obrtne šole javne ponudbinske razprave in sicer za oddajo: naprave strelorodov in električnih zvonil dne 20. februarja t. l. slikarskih del dne 21. februarja t. l. pleskarskih del dne 22. februarja t. l.

vsakekrat ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada. Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki so razgrnjeni v pisarni stavbnega vodstva državne obrtne šole vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne na vpogled.
Ponudbe opremljene s 5% vadijem od preračunijene skupne ponudene svote, v katerih je navesti posamezne in preračunijene cene v številkah in besedah, je izročiti v zapечатnih zavitkih do določenega časa. Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisanim predpisom ali katere bi se pogojno glasile, ter na ponudbe, katere bi prekasno ali celo naknadno vložene bile se ne bode oziralo. Mestni magistrat si pridržuje pravico delo oddati tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. februarja 1911.
Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik: Laschan I. r.

Mesečna soba

s hrano se išče.

Ponudbe z navedbo cene se naj pošljeje pod »Soba« na upravnitvo »Slov. Naroda«. 456

Iščem samo pri dobrih odjemalcih na drobno dobro vpeljanega in zanesljivega

potnika

za prodajo moje slivovke, tropinovca, .. drožnika in marelčnega žganja. ..
Ponudbe pod Philipp Josel Wein-feld Novi Sad, Ogrsko. 404

.. Oddati je ..

stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo, odnosno z eno sobo in kuhinjo v suterenu takoj ali s prvim majem rodbini brez otrok. Natančnejše pri hišnem poselniku na Erjavčevi cesti 24. 477

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolaiška glavnica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 440.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 % Kupa je in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Stopnice, balustrade i. t. d.
Najnižje cene!

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od

tovarnice cementnih izdelkov Jos. Cihlar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti topničarske vojašnice.

Cevi, korita
i. t. d. 2809
Najnižje cene!

Gospodična

vešča stenografije in strojepisja, slovenskega ter nemškega jezika zmožna, želi v najkrajšem času kot začetnica službe bodisi v mestu ali na deželi kot taka ali pa v kaki pisarni, kjer se ne rabi stenografija in strojepis. — Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenskega Naroda.« 377

Zaloga
sukna, platna,
:: modnega in ::
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23.
Manufakturna veletrgovina. 2280 Narodno podjetje.

Največja zaloga
:: preprog. ::

Popolne opreme
:: za neveste. ::

Lepo stanovanje

2 sobe, predsoba in kuhinja se takoj ali za majev termin odda mirni stranki. 440
Pozve se pri Aleksandru Götzl, Wolfova ulica št. 1 (Marijin trg).

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka za življenje.

meseca januarja 1911	
Vložilo se je ponudb	2154
za zavarovano vsoto	K 17.807.574 26
Izgotovljenih polic je bilo	1765
za zavarovano vsoto	K 15.016 938 79
Naznanjene škode znašajo.	K 624.80+42

stanovanje.

V „vili Pavšič“ v Zg. Šiški se odda takoj ali s 1. majem 1911 lepo, moderno

Sprejmeta se dva spretna slovenska

stavca

v tiskarni J. Blasnik naasl. v Ljubljani. — Kondicija stalna, plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema omenjena tiskarna. 429

Velika zaloga

domaćih in tovarniških čevljev

Naročila po meri se izvršujejo točno in solidno v lastni delavnici.

MATEJ OBLAK, Kongresni trg št. 6.

Pivovarna Mengeš

JULIUS STARE

Ustanovljena leta 1818. Ustanovljena leta 1818.

Zaloga v Ljubljani,

Metelkove ulice št. 19

priporoča svojo izborno vlečano **marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo** v sodčkih in steklenicah.

Telefon št. 248. Telefon št. 248.

Hotel

Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljani 1913

Sv. Petra cesta št. 27

v bližini koledvora.

Lepe zračne sobe.

Priznana fina kuhinja.

Izborne pijače.

Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-04 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linz, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.

11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

1-23 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

3-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inmost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbič.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.

Odhod iz Ljubljane (državni koledvor).

7-28 zjutraj. Osebn. vlak: v Kamnik.

2-05 popoldne. Meanez v Kamnik.

7-35 zvečer. Mešanez v Kamnik.

11- ponoči: Mešanez v Kamnik le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)

7-14 zjutraj: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.

8-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

10-12 dopoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inmosta, Badgasteina, Beljaka.

11-20 dopoldne: Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Trbiča.

2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

4-17 popoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.

6-58 zvečer: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.

8-15 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.

9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

11-22 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6-45 zjutraj: Mešanez iz Kamnika.

10-59 dopoldne: Mešanez iz Kamnika.

6-10 zvečer: Mešanez iz Kamnika.

10-30 po noči: Mešanez iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

ČESALKA

za na dom, z daljšo prakso se radi pomanjkanja znanja tem potom **priporoča.** — Ponudbe pod „Magda 100“ na upravnistvo »Slov. Naroda.«

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30
:: je kakor navadno ::
vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata

Leon in Fani Pogačnik.

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

izvršuje

šopke, vence in bukete

1542 za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, cvetlično grmičevje in mlada drevesca (hruške, jabolka) itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Ustanovljena leta 1882.

Ustanovljena leta 1882.

.. Rezervni zaklad .. Stanje hranilnih vlog

nad pol milijona kron. dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

ljubljske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih **4 1/2 %** brez odbitka rent-
.. nega davka. ..

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojnje na zemljišta po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.

Telefon št. 185 interurban.

Račun:

pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje trgovske menice.

Upravno premoženje v letu 1910
K 20,500.000.—

Denarni promet v letu 1910
K 100,000.000.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno **črno dal-**
matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—

Br. Novakovič, Ljubljana.

Prvi slovenski izprašani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo **najmodernejših, najfiniših**

kožuhovin, klobukov

in čepic. 241

Prevzema tudi vsa v to vrsto spada-joča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kože div-janske in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.